

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team: Beleid

Onderwerp:

Ontwerpregeling GR Regio Stedendriehoek

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 5-09-2023

Notanummer : 2023-709

Datum : 5-09-2023

Programma : 01 - Burger en bestuur

Portefeuillehouder : Wethouder Elferink,

Bijlage(n) : Aanbiedingsbrief DB Ontwerpregeling en -toelichting GR Regio Stedendriehoek aan raden colleges van BenW en burgemeesters.pdf, Artikelsgewijze toelichting GR Regio Stedendriehoek.pdf, Ontwerpregeling GR Regio Stedendriehoek.pdf, Toelichting op ontwerpregeling GR Regio Stedendriehoek.pdf

Parafering

30-08-2023: Regiemanager30-08-2023: Wethouder

Agendering

* 31-08-2023: Teammanager Concernstaf en Adjunct-secretaris

* 30-08-2023: Directeur

Definitieve akkoord

6-09-2023

B & W d.d.: 5-09-2023

Besluit

1. In te stemmen met het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek
2. De gemeenteraad voor te stellen geen zienswijze in te dienen over het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek
3. De gemeenteraad voor te stellen om de Regioraad van de Regio Stedendriehoek voor te stellen een gezamenlijke raadsadviescommissie in te stellen
4. Het raadsvoorstel en ontwerp-raadsbesluit vast te stellen
5. De stukken aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken

Inleiding

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging vraagt van gemeenschappelijke regelingen, zoals de Regio Stedendriehoek, om hun regeling aan te passen en daarmee het inbedden van een aantal nieuwe mogelijkheden af te wegen. Dit in het kader van een verbeterde democratische legitimiteit en een sterkere positie van de raden. Gemeenschappelijke regelingen hebben twee jaar de tijd om deze wijzigingen door te voeren om aan de wet te blijven voldoen. Op 1 juli 2024 dient er een nieuwe regeling te zijn. In de afgelopen periode is, in afstemming met colleges en raden, gewerkt aan het opstellen van de ontwerpregeling, zoals

Het is aan elk college om in te stemmen met het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek en de raad de mogelijkheid te bieden over het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek een zienswijze naar voren te brengen. Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de raad hier 8 weken tijd voor, maar in verband met het zomerreces, is deze termijn vanuit de regio verlengd tot uiterlijk 1 november. Met bijgevoegd raadsvoorstel wordt de raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen. In een later stadium volgt opnieuw een college- en raadsvoorstel om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling definitief vast te stellen.

Ambtelijk zijn een aantal tekstuele en technische aanpassingen van de voorliggende ontwerpregeling aan de regio meegegeven. Deze wijzigingen kunnen worden meegenomen in de definitieve regeling.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het beoogde resultaat van dit voorstel is om de positie van de gemeenteraden in de regio te versterken, te voldoen aan de wettelijke eisen van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen, de huidige regeling in overeenstemming te brengen met de praktijk en de wensen van colleges en raden in de Regio Stedendriehoek.

Kader

(gewijzigde) Wet gemeenschappelijke regelingen

Betrokken partijen en participatie

De colleges en gemeenteraden van de acht gemeenten binnen de Regio Stedendriehoek zijn via diverse sessies betrokken bij de totstandkoming van de ontwerpregeling. Begin 2023 is de Regio Stedendriehoek gestart met het proces om te komen tot een nieuwe eigentijdse, toekomstbestendige regeling, waarin de positie van de raden versterkt is en er meer sprake is van democratische legitimiteit. Vanuit de diverse gemeenten in de regio is gewerkt aan de totstandkoming van de ontwerpregeling. Raadsleden zijn regelmatig geïnformeerd over de gezette stappen en op 16 mei is er een sessie geweest voor raadsleden waarin conceptvoorstellen zijn besproken en door de raadsleden richting is gegeven. De Regioraad heeft op 5 juli ingestemd met de ontwerpregeling.

Argumenten voor en tegen

Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek

De wijziging is wettelijke verplicht en past binnen de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet

Op basis van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling is het noodzakelijk dat de raad de huidige gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek wijzigt. Naast de wettelijk verplichte wijzigingen geeft deze verplichting ook de kans om de regeling aan te passen vanwege politiek-bestuurlijke wensen, de huidige praktijk of technisch, tekstuele of verduidelijkende redenen. De actualisatie past binnen de stappen die de Regio Stedendriehoek het afgelopen jaar heeft gezet met de Strategische Agenda, de Uitvoeringsagenda en de samenvoeging van de werkorganisatie van de GR en de

Strategische Board. Het is aan het college om de ontwerpregeling eerst vast te stellen en daarna de raad de mogelijkheid te bieden een zienswijze in te dienen.

De wijzigingen zijn in lijn met de gesprekken die zijn gevoerd met colleges en raden

De wijzigingen van de regeling zijn uitgebreid besproken met colleges en raden. De volgende wijzigingen kwamen daarbij als belangrijkste naar voren:

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur - Het algemeen bestuur (AB) wordt verkleind van twee leden per gemeenten, maar één lid per gemeente. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur (DB) verkleind van acht leden naar drie leden. Hiermee wordt de bestuurlijke drukte verminderd. De besluitvorming door de Regio Stedendriehoek ligt bij het AB. Het DB is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen de regio. Het AB bepaalt de samenstelling van het DB, waarbij minimaal één bestuurder afkomstig is uit Apeldoorn, Zutphen of Deventer en minimaal één bestuurder afkomstig is vanuit de overige gemeenten.

Collegeregeling - Formeel is de huidige regeling een burgemeesters- en raadsregeling. Dit past niet bij de huidige praktijk, waarbij de regio geen enkele bevoegdheid van raden of burgemeesters uitoefent. Bovendien hebben raadsleden of burgemeesters (als zelfstandig bestuursorgaan) geen formele rol binnen de regio. Om die reden wordt de regeling aangepast naar een collegeregeling. Dit heeft geen consequenties voor de formele rol die raden hebben bij het indienen van zienswijzen.

Stemverhouding - De huidige stemverhouding in het AB is gebaseerd op één stem per 10.000 inwoners. In de praktijk worden besluiten in het AB echter genomen op basis van consensus en unanimiteit. Daarom wordt voorgesteld dat iedere gemeente één stem heeft in het AB. Dit versterkt de gelijkwaardigheid tussen gemeenten en geeft partnerschap op basis van vertrouwen weer. Voor verhoging van de gemeentelijke bijdrage geldt een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen. Bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling zelf geldt dat tenminste vijf gemeenten, die tenminste driekwart van het aantal inwoners vertegenwoordigen, instemt.

Uittreding - De huidige regeling bevat al een uittredingsregeling voor een gemeente die de samenwerking willen beëindigen. Deze regeling is nu geactualiseerd en verder uitgewerkt. Een gemeente meldt twee jaar voor uittreding de wens tot uittreding. De uittredende gemeente draagt de kosten die het rechtstreekse gevolg zijn van uittreding én betaalt nog twee jaar na uittreding nog tweemaal een bijdrage (eerst 80% en daarna 60% van de deelnemersbijdrage).

Wettelijke paragrafen - De wet verplicht een GR om in de regeling aandacht te geven aan participatie, evaluatie en actieve informatieplicht. Wat betreft participatie is, onder andere tijdens de bijeenkomsten met raadsleden, vastgesteld dat regionale participatie zinvol is wanneer een regio over verordenende bevoegdheden beschikt die de raden aan de regio hebben overgedragen. In Regio Stedendriehoek is dit niet het geval. Daarnaast geldt dat individuele gemeenten vaak zelf een participatiebeleid voeren. Daarom is er voor gekozen om in de regeling op te nemen dat het AB een participatienota opstelt waarin de kaders voor regionale participatie verder worden uitgewerkt. Het tweede punt dat wettelijk is vereist is een paragraaf over evaluatie. Voorgesteld wordt om de regeling tenminste eens in de vier jaar te evalueren, waarbij het AB met een voorstel komt hoe hier invulling aan wordt gegeven (in overleg met de eventuele raadsadviescommissie). De raden werden al regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen in de regio. Met de actieve informatieplicht ontvangen de raden alle openbare stukken (waaronder besluitenlijsten) en achtergrondinformatie.

Zienschwijzen - De gewijzigde wet geeft de mogelijkheid om de termijnen voor het uitbrengen van zienschwijzen te verlengen. In de praktijk betekent dit dat het AB de begroting uiterlijk 14 september vaststelt en de raden daarmee meer tijd krijgen dan voorheen voor het uitbrengen van zienschwijzen. Naast de verruiming in tijd, biedt de wet ook ruimere mogelijkheden waarover een raad een zienschwijze kan indienen. In de regeling is ervoor gekozen om de mogelijkheid van zienschwijze in elk geval toe te passen op besluiten die veel impact hebben op de (koers van) de regio, zoals een Meerjarige Kadernota of een Strategische visie.

Raadsadviescommissie

Met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de formele mogelijkheid geboden om een regionale adviescommissie van raadsleden in te stellen (art. 24a Wgr.). Dit kan op voorstel van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk. Tijdens de raadssessies (en eerdere bijeenkomsten) is breed de wens geuit om te komen tot een adviescommissie. De commissie is bedoeld als adviescommissie voor het AB, maar kan ook fungeren als afstemmingsoverleg tussen gemeenteraden. De commissie kan echter niet zelfstandig een zienschwijze indienen, deze bevoegdheid ligt bij de individuele raden. Wanneer de raden een adviescommissie willen instellen, dan komt het AB met een voorstel over de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de commissie. Daarna worden alle raden in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en/of bedenkingen in te dienen, waarna installatie van de commissie plaatsvindt.

Financiële consequenties en dekking

De besluitvorming over de gewijzigde regeling heeft geen financiële consequenties.

Openbaarmaking en communicatie

Openbaar

Aanpak en uitvoering

Na besluitvorming door de raad sturen de colleges de eventueel ontvangen zienschwijze van hun raad door naar de Regio Stedendriehoek, die in samenspraak met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van de gemeenten een nieuw (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek zal opstellen met inachtneming van de zienschwijzen. Het nieuwe (definitieve) ontwerp wordt vervolgens vastgesteld door het algemeen bestuur, waarna het dagelijks bestuur het (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek naar de colleges stuurt voor de verdere (toestemmings)procedure en de ontwerpregeling een definitieve regeling kan worden. Deze formele procedure ziet er samengevat als volgt uit (start medio december 2023):

1. Colleges: besluit tot vaststelling definitief ontwerpregeling en raad verzoeken toestemming te verlenen om de definitieve wijziging GR vast te stellen
2. Burgemeesters: besluit tot voornemen uittreding uit GR Stedendriehoek en raad verzoeken toestemming te verlenen om de definitieve wijziging GR vast te stellen;
3. Raden: besluit tot uittreding GR Stedendriehoek, verlenen toestemming burgemeester om uit te treden, verlenen toestemming aan college tot vaststelling definitief ontwerp;

4. Burgemeesters: (definitief) besluit tot uittreding GR Stedendriehoek;
5. Colleges: (definitief) besluit tot wijziging GR Stedendriehoek;

RAADSVOORSTEL

Onderwerp	: Ontwerpregeling GR Regio Stedendriehoek
Portefeuillehouder	: Wethouder Elferink,
Voorstelnummer	: 2023-709
Datum B en W besluit	: 5-09-2023
Team	: DEV-BLD

Inleiding

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging vraagt van gemeenschappelijke regelingen, zoals de Regio Stedendriehoek, om hun regeling aan te passen en daarmee het inbedden van een aantal nieuwe mogelijkheden af te wegen. Dit in het kader van een verbeterde democratische legitimiteit en een sterkere positie van de raden. Gemeenschappelijke regelingen hebben twee jaar de tijd om deze wijzigingen door te voeren om aan de wet te blijven voldoen. Op 1 juli 2024 dient er een nieuwe regeling te zijn. In de afgelopen periode is, in afstemming met colleges en raden, gewerkt aan het opstellen van de ontwerpregeling, zoals die nu voor ligt.

Elk college dient in te stemmen met het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek en de raad de mogelijkheid te bieden over het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek een zienswijze naar voren te brengen. Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de raad hier 8 weken tijd voor, maar in verband met het zomerreces, is deze termijn vanuit de regio verlengd tot uiterlijk 1 november. Met dit raadsvoorstel wordt de raad in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen.

Raadsvoorstel

1. Kennis te nemen van het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek
2. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek
3. De Regioraad van de Regio Stedendriehoek voor te stellen een gezamenlijke raadsadviescommissie in te stellen

Kern raadsvoorstel

Wijziging Regeling

Het ontwerpvoorstel voor wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek bevat aanpassingen vanwege:

* wensen vanuit raden en/of colleges: zienswijze termijn, kleiner Dagelijks

Bestuur en Algemeen Bestuur,

* de huidige praktijk: aanpassing naar collegeregeling, stemverhouding,

* wettelijke vereisten: participatie- en evaluatieparagrafen, actieve informatieplicht, uitbreiding zienswijzemoogelijkheden

* technische, tekstuele of verduidelijkende redenen: uittreding

Raadsadviescommissie

Diverse raadsleden hebben de wens geuit voor het instellen van een gemeenschappelijke raadsadviescommissie, een mogelijkheid die de gewijzigde wet biedt (art. 24a Wgr.). Het instellen van een raadsadviescommissie kan alleen wanneer iedere gemeenteraad van de deelnemende gemeenten hiervoor een voorstel doet. Dit voorstel ligt daarom nu voor.

Beoogd resultaat

1. Vaststelling van een gewijzigde gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek, die voldoet aan de wettelijke eisen, de huidige praktijk en de wensen van colleges en raden in de Regio Stedendriehoek

2. Oprichting van een regionale adviescommissie voor raadsleden ter versterking van de rol van gemeenteraden binnen de regionale samenwerking

Kader

(gewijzigde) Wet gemeenschappelijke regelingen

Argumenten ten behoeve van de raad

Wijziging gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek

De wijziging is wettelijke verplicht en past binnen de stappen die het afgelopen jaar zijn gezet

Op basis van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling is het noodzakelijk dat de raad de huidige gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek wijzigt. Naast de wettelijk verplichte wijzigingen geeft deze verplichting ook de kans om de regeling aan te passen vanwege politiek-bestuurlijke wensen, de huidige praktijk of technisch, tekstuele of verduidelijkende redenen. De actualisatie past binnen de stappen die de Regio Stedendriehoek het afgelopen jaar heeft gezet met de Strategische Agenda, de Uitvoeringsagenda en de samenvoeging van de werkorganisatie van de GR en de Strategische Board.

De wijzigingen zijn in lijn met de gesprekken die zijn gevoerd met colleges en raden

De wijzigingen van de regeling zijn uitgebreid besproken met colleges en raden. De volgende wijzigingen kwamen daarbij als belangrijkste naar voren:

Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur - Het algemeen bestuur (AB) wordt verkleind van twee leden per gemeenten, maar één lid per gemeente. Daarnaast wordt het dagelijks bestuur (DB) verkleind van acht leden naar drie leden. Hiermee wordt de bestuurlijke drukte verminderd. De besluitvorming door de Regio Stedendriehoek ligt bij het AB. Het DB is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken binnen de regio. Het AB bepaalt de samenstelling van het DB, waarbij minimaal één bestuurder afkomstig is uit Apeldoorn, Zutphen of Deventer en minimaal één bestuurder afkomstig is vanuit de overige gemeenten.

Collegeregeling - Formeel is de huidige regeling een burgemeesters- en raadsregeling. Dit past niet bij de huidige praktijk, waarbij de regio geen enkele bevoegdheid van raden of burgemeesters uitoefent. Bovendien hebben raadsleden of burgemeesters (als zelfstandig bestuursorgaan) geen formele rol binnen de regio. Om die reden wordt de regeling aangepast naar een collegeregeling. Dit heeft geen consequenties voor de formele rol die raden hebben bij het indienen van zienswijzen.

Stemverhouding - De huidige stemverhouding in het AB is gebaseerd op één stem per 10.000 inwoners. In de praktijk worden besluiten in het AB echter genomen op basis van consensus en unanimitéit. Daarom wordt voorgesteld dat iedere gemeente één stem heeft in het AB. Dit versterkt de gelijkwaardigheid tussen gemeenten en geeft partnerschap op basis van vertrouwen weer. Voor verhoging van de gemeentelijke bijdrage geldt een meerderheid van tweederde van de uitgebrachte stemmen. Bij wijziging van de gemeenschappelijke regeling zelf geldt dat tenminste vijf gemeenten, die tenminste driekwart van het aantal inwoners vertegenwoordigen, instemt.

Uittreding - De huidige regeling bevat al een uittredingsregeling voor een gemeente die de samenwerking willen beëindigen. Deze regeling is nu geactualiseerd en verder uitgewerkt. Een gemeente meldt twee jaar voor uittreding de wens tot uittreding. De uittredende gemeente draagt de kosten die het rechtstreekse gevolg zijn van uittreding én betaalt nog twee jaar na

uittreding nog tweemaal een bijdrage (eerst 80% en daarna 60% van de deelnemersbijdrage).

Wettelijke paragrafen - De wet verplicht een GR om in de regeling aandacht te geven aan participatie, evaluatie en actieve informatieplicht. Wat betreft participatie is, onder andere tijdens de bijeenkomsten met raadsleden, vastgesteld dat regionale participatie zinvol is wanneer een regio over verordenende bevoegdheden beschikt die de raden aan de regio hebben overgedragen. In Regio Stedendriehoek is dit niet het geval. Daarnaast geldt dat individuele gemeenten vaak zelf een participatiebeleid voeren. Daarom is er voor gekozen om in de regeling op te nemen dat het AB een participatienota opstelt waarin de kaders voor regionale participatie verder worden uitgewerkt. Het tweede punt dat wettelijk is vereist is een paragraaf over evaluatie. Voorgesteld wordt om de regeling tenminste eens in de vier jaar te evalueren, waarbij het AB met een voorstel komt hoe hier invulling aan wordt gegeven (in overleg met de eventuele raadsadviescommissie). De raden werden al regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen in de regio. Met de actieve informatieplicht ontvangen de raden alle openbare stukken (waaronder besluitenlijsten) en achtergrondinformatie.

Zienschwijken - De gewijzigde wet geeft de mogelijkheid om de termijnen voor het uitbrengen van zienschwijken te verlengen. In de praktijk betekent dit dat het AB de begroting uiterlijk 14 september vaststelt en de raden daarmee meer tijd krijgen dan voorheen voor het uitbrengen van zienschwijken. Naast de verruiming in tijd, biedt de wet ook ruimere mogelijkheden waarover een raad een zienschwijze kan indienen. In de regeling is ervoor gekozen om de mogelijkheid van zienschwijze in elk geval toe te passen op besluiten die veel impact hebben op de (koers van) de regio, zoals een Meerjarige Kadernota of een Strategische visie.

Raadsadviescommissie

Met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de formele mogelijkheid geboden om een regionale adviescommissie van raadsleden in te stellen (art. 24a Wgr.). Dit kan op voorstel van de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gezamenlijk. Tijdens de raadssessies (en eerdere bijeenkomsten) is breed de wens geuit om te komen tot een adviescommissie. De commissie is bedoeld als adviescommissie voor het AB, maar kan ook fungeren als afstemmingsoverleg tussen gemeenteraden. De commissie kan echter niet zelfstandig een zienschwijze indienen, deze bevoegdheid ligt bij de individuele raden. Wanneer de raden een adviescommissie willen instellen, dan komt het AB met een voorstel over de taken, bevoegdheden, samenstelling en werkwijze van de commissie. Daarna worden alle raden in de gelegenheid gesteld eventuele wensen en/of bedenkingen in te dienen, waarna installatie van de commissie plaatsvindt.

Betrokken partijen en participatie

De colleges en gemeenteraden van de acht gemeenten binnen de Regio Stedendriehoek zijn via diverse sessies betrokken bij de totstandkoming van de ontwerperegeling. Begin 2023 is de Regio Stedendriehoek gestart met het proces om te komen tot een nieuwe eigentijdse, toekomstbestendige regeling, waarin de positie van de raden versterkt is en er meer sprake is van democratische legitimiteit. Vanuit de diverse gemeenten in de regio is gewerkt aan de totstandkoming van de ontwerperegeling. Raadsleden zijn regelmatig geïnformeerd over de gezette stappen en op 16 mei is er een sessie geweest voor raadsleden waarin conceptvoorstellen zijn besproken en door de raadsleden richting is gegeven. De Regioraad heeft op 5 juli ingestemd met de ontwerperegeling.

Financiële consequenties

De besluitvorming over de gewijzigde regeling heeft geen financiële consequenties.

Betrokkenheid raad

Na besluitvorming door de raad sturen de colleges de eventueel ontvangen zienswijze van hun raad door naar de Regio Stedendriehoek, die in samenspraak met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van de gemeenten een nieuw (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek zal opstellen met inachtneming van de zienswijzen. Het nieuwe (definitieve) ontwerp wordt vervolgens vastgesteld door het algemeen bestuur, waarna het dagelijks bestuur het (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek naar de colleges stuurt voor de verdere (toestemmings)procedure en de ontwerperegeling een definitieve regeling kan worden. Deze formele procedure ziet er samengevat als volgt uit (start medio december 2023):

1. Colleges: besluit tot vaststelling definitief ontwerperegeling en raad verzoeken toestemming te verlenen om de definitieve wijziging GR vast te stellen
2. Burgemeesters: besluit tot voornemen uittreding uit GR Stedendriehoek en raad verzoeken toestemming te verlenen om de definitieve wijziging GR vast te stellen;
3. Raden: besluit tot uittreding GR Stedendriehoek, verlenen toestemming burgemeester om uit te treden, verlenen toestemming aan college tot vaststelling definitief ontwerp;
4. Burgemeesters: (definitief) besluit tot uittreding GR Stedendriehoek;
5. Colleges: (definitief) besluit tot wijziging GR Stedendriehoek;

Het besluit tot uitreden van burgemeesters en gemeenteraden heeft te maken met het feit dat de gewijzigde regeling een 'collegeregeling' is. Uittreding heeft geen gevolgen voor de huidige rol van burgemeesters en gemeenteraden binnen de regio, omdat er nu al geen bevoegdheden van burgemeesters of gemeenteraden zijn overgedragen aan de regio. Gemeenteraden blijven de formele bevoegdheden houden voor het indienen van zienswijzen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer,
de secretaris, de burgemeester,

J.P. Wassens

R.C. König

RAADSBESLUIT

Onderwerp : Ontwerpregeling GR Regio Stedendriehoek
Voorstelnummer : 2023-709
Raadstafel d.d. :
Raadsvergadering :

De raad van de gemeente Deventer,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 5-09-2023, nummer 2023-709

BESLUIT

1. Kennis te nemen van het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek
2. Geen zienswijze in te dienen op het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek
3. De Regioraad van de Regio Stedendriehoek voor te stellen een gezamenlijke raadsadviescommissie in te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van

De raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

A. Kerver

R.C. König

De gemeenteraden, colleges van B&W en burgemeesters van Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen

Post- en bezoekadres
Zutphenseweg 6
7418 AJ Deventer

info@regiostedendriehoek.nl
www.regiostedendriehoek.nl

Kenmerk: 0000367589
Plaats, datum: Deventer, 7 juli 2023
Behandeld door: Annick Bakker
Telefoon: 06-25108595
Onderwerp: Aanbieden Ontwerpregeling en -toelichting GR Regio Stedendriehoek
Uw referentie:

Geachte gemeenteraden, colleges van B&W en burgemeesters,

Hierbij bieden wij u de Ontwerpregeling en -toelichting GR Regio Stedendriehoek aan, zoals deze op 5 juli 2023 in de vergadering van de Regioraad is vastgesteld. In deze brief leest u een korte toelichting op het proces tot nu toe en een vooruitblik.

Waarom een nieuwe regeling?

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging vraagt van gemeenschappelijke regelingen, zoals de Regio Stedendriehoek, om hun regeling aan te passen en daarmee het inbedden van een aantal nieuwe mogelijkheden af te wegen. Dit in het kader van een verbeterde democratische legitimiteit en een sterkere positie van de raden.

Gemeenschappelijke regelingen hebben 2 jaar de tijd om deze wijzigingen door te voeren, om aan de wet te blijven voldoen. Op 1 juli 2024 dient er een nieuwe regeling te zijn.

Wat ligt nu voor

Begin 2023 is er vanuit de Regio Stedendriehoek gestart met het proces om te komen tot een nieuwe eigentijdse, toekomstbestendige regeling, waarin de positie van de raden versterkt is en er meer sprake is van democratische legitimiteit.

Om dit te doen en de wensen en bedenkingen met betrekking tot de aanpassingen goed in kaart te brengen zijn verschillende gesprekken gevoerd. Een team van betrokken strategen en juristen hielp bij de totstandkoming van deze ontwerpregeling. Daarnaast is er op 16 mei 2023 een sessie geweest met geïnteresseerde raadsleden, en konden betrokken ambtenaren van alle gemeenten en de gemeentesecretarissen op 25 mei 2023 hun input leveren. De Regioraad stemde op 5 juli unaniem in met de voorstellen.

De nieuwe mogelijkheden, die dankzij de wetwijziging ter beschikking zijn, landden zo op afgewogen wijze in de Ontwerpregeling. Daarnaast maakten we van de gelegenheid gebruik om ook de scope en de governance tegen het licht te houden, zodat de GR eigentijds en toekomstbestendig is.

Dankzij dit proces en de afweging die daarin is gemaakt, hebben wij het volste vertrouwen in het ontwerp dat nu voor u ligt.

Hoe nu verder?

Op 5 juli 2023 stelde de regioraad de ontwerpregeling vast. Deze ontwerpregeling bieden wij hierbij aan u, de raden, de colleges van B&W en de burgemeesters van onze gemeenten, aan. Elk college stelt het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek vast en geeft de raad de mogelijkheid over het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek een zienswijze aan het college naar voren te brengen. Op basis van de Wgr heeft de raad hier 8 weken tijd voor, maar in verband met het zomerreces stellen wij u voor deze termijn op uiterlijk 1 november te zetten.

Vanuit de raden kwam het geluid om een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in te stellen, een mogelijkheid die de wet sinds kort biedt. Om deze suggestie te kunnen realiseren, is het van belang dat iedere raad dit voorstel richt tot de Regioraad. Een voorwaarde voor het instellen van een gemeenschappelijke raadsadviescommissie is dat deze oproep unaniem naar voren wordt gebracht vanuit de betrokken raden. Daarom roepen wij de raden hierbij op de Regioraad voor te stellen een raadsadviescommissie in te stellen.

Al met al dient de raad als volgt te besluiten:

- a. Kennis te nemen van het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek, zoals vastgesteld door het college;
- b. Te besluiten (al of niet) een zienswijze bij het college naar voren te brengen op het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek;
- c. De Regioraad van de Regio Stedendriehoek voor te stellen een raadsadviescommissie in te stellen.

De colleges sturen de eventueel ontvangen zienswijze door naar de Regio Stedendriehoek, die in samenspraak met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van de gemeenten een nieuw (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek zal opstellen met inachtneming van de zienswijzen. Het nieuwe (definitieve) ontwerp wordt vervolgens vastgesteld door het algemeen bestuur, waarna het dagelijks bestuur het (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek naar de colleges stuurt voor de verdere (toestemmings)procedure en de ontwerpregeling een definitieve regeling kan worden. Deze verdere procedure vindt u beschreven in de toelichting op de ontwerpregeling.

Dit nieuwe (definitieve) ontwerp inclusief toelichting (en eventuele reactie op de zienswijzen) ontvangt u zo spoedig mogelijk; wij streven naar medio december 2023.

Hoogachtend,

Dagelijks Bestuur van Regio Stedendriehoek

Ineke Lijnema
Secretaris

Ron König
Voorzitter

Artikelsgewijze toelichting Regeling Regio Stedendriehoek Bij ontwerpregeling 7 juli 2023

Aanhef van de regeling

De gemeenschappelijke regeling is voortaan een collegeregeling: het zijn formeel de 8 colleges die de samenwerking aangaan, en daarover onder meer verantwoording afleggen aan de gemeenteraad.

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Deze spreken voor zich.

Artikel 2 Openbaar lichaam, naam, vestigingsplaats en bestuur

Hierin zijn geen veranderingen gebracht: Regio Stedendriehoek blijft een openbaar lichaam, formeel gevestigd in Apeldoorn, als grootste gemeente. Het bestuur bestaat uit het algemeen en dagelijks bestuur en de voorzitter: dat is wettelijk zo geregeld (art. 12 Wgr).

Hoofdstuk II Belangen, taken en bevoegdheden

In dit hoofdstuk is de bredere scope van Regio Stedendriehoek onder woorden gebracht. Er zijn geen wijzigingen wat betreft taken. Ook komt er geen verandering in de bevoegdheden: via deze regeling worden er geen gemeentelijke bevoegdheden *overgedragen*, die de Regio in plaats van de deelnemende gemeente uitoefent. Wel beschikt Regio Stedendriehoek over wettelijke bevoegdheden (onder meer omdat zij rechtspersoonlijkheid heeft en omdat het algemeen bestuur de begroting vaststelt, nadat de raden een zienswijze bij het concept hebben kunnen uitbrengen). In artikel 4, tweede lid is verder onder woorden gebracht dat Regio Stedendriehoek bevoegd is tot het organiseren van overleggen voor afstemming, standpuntbepalingen en belangenbehartiging ten opzichte van provincie, Rijk en maatschappelijke organisaties.

Artikel 3 Doelstelling

Ofschoon dat niet wettelijk verplicht is, verwoordt artikel 3 de actuele doelstelling van de samenwerking. Dat wordt in de verdere regeling uitgewerkt en concreet gemaakt.

Artikel 4 Belangen en taken

De Wet geenschappelijke regelingen schrijft voor dat de belangen worden vermeld waarvoor de regeling is aangegaan (artikel 10 Wgr). Artikel 4, eerste lid van de gemeenschappelijke regeling geeft die belangen weer. Het tweede lid geeft aan hoe die belangen worden behartigd: het bevorderen van overleg en afstemming en coördinatie tussen de gemeenten, het bevorderen van gemeenschappelijke standpuntbepalingen en het voeren van overleg met andere overheden en belangengroepen.

Hoofdstuk III Het algemeen bestuur

In de gemeenschappelijke regeling is afscheid genomen van het begrip Regioraad: er wordt gesproken van algemeen bestuur, in overeenstemming met de terminologie uit de Wgr.

Artikel 5 Samenstelling

In dit artikel is vastgelegd dat het algemeen bestuur bestaat uit 1 vertegenwoordiger per college. Ieder lid heeft 1 stem. Artikel 9 beschrijft de besluitvorming en het benodigd aantal stemmen.

Artikel 6 Plaatsvervangende leden

Elk college wijst ook een plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur aan dat, evenals het collegelid dat hij in het algemeen bestuur vervangt, over één stem beschikt.

Artikel 7 Onverenigbaarheid lidmaatschap

Het is onwenselijk wanneer een medewerker van Regio Stedendriehoek (in de meest brede zin van het woord) tevens bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft in het algemeen bestuur.

Artikel 8 Zittingsduur

Dit artikel koppelt het lidmaatschap van het algemeen bestuur aan dat van het college. In het vierde lid is onder woorden gebracht dat een lid van het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd is aan het eigen college, dat hem kan ontslaan. Dit is in overeenstemming met de betreffende bepalingen in de wet (artikel 18 Wgr).

Artikel 9 Werkwijze

In dit artikel is vastgelegd dat het algemeen bestuur tenminste vier maal per jaar vergadert (eerste lid). Ook geeft het gegroeide praktijk van de afgelopen jaren weer: het algemeen bestuur streeft naar besluitvorming op basis van consensus en unanimitieit (tweede lid). Is dat niet mogelijk, dan besluit het algemeen bestuur op basis van een gewone meerderheid, zoals beschreven in artikel 5: ieder lid heeft één stem. Betreft het een besluit dat de verhoging van de gemeentelijke financiële bijdrage tot gevolg heeft, dan is een meerderheid van twee derde noodzakelijk (vierde lid). De Wet open overheid is van toepassing voor het uit eigen beweging openbaar maken van vergaderstukken, verslagen en besluiten.

Artikel 10 Reglement van orde

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft daarom geen toelichting.

Artikel 11 Zienswijze bij voorgenomen besluiten

Dankzij de recente herziening van de Wgr, bestaat er een wettelijke grondslag voor extra zienswijzen-mogelijkheden. De volgende beleidsdocumenten krijgen eerst een zienswijze-procedure vooraleer het algemeen bestuur deze definitief kan vaststellen: de meerjarige kadernota, de meerjarige strategische visie, de voortgangsrapportages. Artikel 10, zesde lid, Wgr schrijft de procedure voor: het dagelijks bestuur stelt de raden van de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze, alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt. Dan pas kan het algemeen bestuur tot definitieve besluitvorming overgaan.

Artikel 12 Participatie

Ook dit artikel behelst een nieuwe mogelijkheid dankzij de recente Wgr-herziening (artikel 10, zevende lid Wgr). De tekst van dit artikel is tot stand gekomen in overleg met de raden. Kern van de zaak is, dat het algemeen bestuur een participatienota zal vaststellen, waarin ook een relatie zal worden gelegd met de bevoegdheid van iedere raad op lokaal niveau heeft om een zienswijze uit te brengen.

Hoofdstuk IV Het dagelijks bestuur

Artikel 13 Samenstelling

Voortaan kent het dagelijks bestuur 3 leden, inclusief de voorzitter. Het is de bedoeling dat het algemeen bestuur streeft naar een evenwichtige samenstelling van het dagelijks bestuur. Als leidraad geldt dat tenminste één van de leden van het dagelijks bestuur afkomstig is uit de gemeenten Apeldoorn, Deventer of Zutphen, en tenminste één van de leden van het dagelijks bestuur afkomstig is uit de overige gemeenten Brummen, Epe, Heerde, Lochem of Voorst. Leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen door en uit het algemeen bestuur: de Wgr schrijft dit voor.

Artikel 14 Zittingsduur

Dit artikel koppelt het lidmaatschap van het dagelijks bestuur aan dat van het algemeen bestuur. Ook regelt dit artikel hoe moet worden omgegaan met het tussentijdse opvallen van een plaats in het dagelijks bestuur en met de waarneming van de functie totdat een opvolger in het dagelijks bestuur is aangewezen.

Artikel 15 Werkwijze

Het dagelijks bestuur komt tenminste zes maal per jaar bijeen (eerste lid). Elk lid heeft 1 stem (tweede lid). Voor de vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn diverse bepalingen uit de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing (derde lid), wat later verder zal worden uitgewerkt in een reglement van orde (vierde lid). De Wet open overheid is van toepassing voor het openbaar maken van agenda's en besluitenlijsten (vijfde lid).

Artikel 16 Taakverdeling en plaatsvervangning

Het dagelijks bestuur maakt zelf een taakverdeling en regelt de onderling vervangning.

Artikel 17 Zienswijzen bij voorgenomen besluiten

Volledigheidshalve geeft dit artikel weer dat er alleen extra zienswijze-mogelijkheden zijn bij de voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur, in overeenstemming met artikel 11.

Hoofdstuk V Voorzitter

De artikelen 18, 19 en 20 geven de wettelijke regels met betrekking tot de voorzitter van een openbaar lichaam weer.

Artikel 18 Voorzitter

Hij wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen (eerste lid), vervangen door een ander lid van het dagelijks bestuur dat hiertoe wordt aangewezen door het algemeen bestuur (tweede lid) en draagt zorg voor de handhaving van de orde in de vergadering van het algemeen bestuur (derde lid, dat het betreffende artikel uit de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing verklaart).

Artikel 19 Vertegenwoordiging in en buiten rechte

De voorzitter ondertekent de stukken die van het algemeen en dagelijks bestuur uitgaan. Omdat een openbaar lichaam, anders dan een gemeente, niet dualistisch is georganiseerd, maar monistisch werkt, worden alle stukken van het algemeen en dagelijks bestuur mede ondertekend door de secretaris (eerste lid).

Het tweede en het derde lid volgen de betreffende bepaling in de wet (artikel 33d Wgr: de voorzitter vertegenwoordigt Regio Stedendriehoek in en buiten rechte. Dat is naar analogie van een burgemeester in de gemeente. De voorzitter laat zich echter vervangen door een lid van het dagelijks bestuur wanneer zijn gemeente partij is.

Artikel 20 Zienswijzen bij voorgenomen besluiten

Volledigheidshalve geeft dit artikel weer dat er alleen extra zienswijze-mogelijkheden zijn bij de voorgenomen besluiten van het algemeen bestuur, in overeenstemming met artikel 11.

Hoofdstuk VI bestuurscommissies

Artikel 21 Instellen bestuurscommissies

Dit artikel biedt het algemeen bestuur de mogelijkheid een zogeheten bestuurscommissie in te stellen. De Wgr (artikel 25) schrijft voor dat het algemeen bestuur de bestuurscommissie pas kan instellen wanneer de raden van de gemeenten tevoren de gelegenheid krijgen hun eventuele wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Hoofdstuk VII Adviescommissies

Dit hoofdstuk volgt de betreffende bepalingen uit de Wgr (artikel 24 en 24a) voor het opstellen van zogeheten adviescommissies.

Artikel 22 Instellen adviescommissies

Omwille van de duidelijkheid in de 'governance' van Regio Stedendriehoek hebben de portefeuillehoudersoverleggen en het overleg van gemeentesecretarissen formeel een positie in de gemeenschappelijke regeling gekregen (artikel 22, tweede en derde lid). Het algemeen bestuur werkt de samenstelling, de bevoegdheden, de thema's en de werkwijze verder uit (zie artikel 24). In artikel 22, vijfde lid is echter al vastgelegd dat een lid van het dagelijks bestuur tot wiens portefeuille het werkterrein van de commissie behoort, bij de vergaderingen van de commissie aanwezig is.

Artikel 23 Gemeenschappelijke adviescommissie

Dit artikel geeft uiting aan een nieuwe mogelijkheid in de Wgr (artikel 24a): indien de raden van de gemeenten dit gezamenlijk voorstellen, dient het algemeen bestuur een zogeheten gemeenschappelijke adviescommissie in het leven te roepen. De Wgr schrijft voor dat het algemeen bestuur de bevoegdheden, taken en werkwijze regelt, nadat de raden de gelegenheid hebben gehad om hun eventuele wensen en bedenkingen aan het algemeen bestuur ter kennis te brengen.

Artikel 24 Werkwijze

Dit artikel bepaalt dat het algemeen bestuur de samenstelling, de bevoegdheden, de thema's en de werkwijze regelt van alle commissies en overleggen.

Hoofdstuk VIII Inlichtingen, verantwoording en terugroeping

In dit hoofdstuk zijn de betreffende bepalingen uit de Wgr (artikelen 16,17,18,19 en 19a) verwerkt.

Artikel 25 Relaties dagelijks bestuur - algemeen bestuur

Dit artikel regelt, naar analogie van de relatie tussen het college en de raad, de verhouding tussen het dagelijks en algemeen bestuur, binnen het openbaar lichaam Regio Stedendriehoek. De leden van het dagelijks bestuur zijn tezamen en afzonderlijk verantwoording verschuldigd aan het algemeen bestuur (eerste lid, geven gevraagd en ongevraagd informatie aan het algemeen bestuur (tweede lid); het algemeen bestuur kan dit in zijn reglement van orde verder uitwerken (derde lid). Indien de leden van het dagelijks bestuur (inclusief de voorzitter) niet meer het vertrouwen van het algemeen bestuur hebben, kunnen zij als lid van het dagelijks bestuur worden ontslagen (maar niet als lid van het algemeen bestuur: dat recht heeft alleen het betreffende college, conform artikel 8, vierde lid).

Artikel 26 Relatie bestuur (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) – raden van gemeenten

Dit artikel schrijft voor dat de bestuursorganen van de Regio Stedendriehoek een actief informatiebeleid zullen voeren ten opzichte van de gemeenteraden. Het algemeen bestuur zal dit verder concreet uitwerken.

Artikel 27 Relaties leden algemeen bestuur – raden en colleges van gemeenten

Dit artikel geeft de wettelijke verplichtingen (artikel 18 Wgr) voor het geven van informatie door een individueel lid van het algemeen bestuur aan de betreffende gemeenteraad (eerste lid). De raad kan zelf bepalen op welke wijze dat geschiedt. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat het betreffende lid van het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd is aan het betreffende college. Op grond van artikel 8, vierde lid kan het college zijn vertegenwoordiger in het algemeen bestuur ontslaan, wanneer deze niet meer beschikt over het vertrouwen van het college.

Hoofdstuk IX Vergoedingen

Artikel 28 Vergoedingen

Dit artikel opent de mogelijkheid dat het algemeen bestuur een vergoeding toekent aan leden van bestuurs- en adviescommissies, voor zover het niet een burgemeester, wethouder of gemeente-secretaris betreft.

Hoofdstuk X Secretaris

Dit hoofdstuk regelt de ondersteuning voor de regionale bestuursorganen en de ambtelijke organisatie, zoveel als mogelijk naar analogie van de Gemeentewet. Overeenkomstig zijn wettelijke taken (artikel 33b Wgr) heeft met name het dagelijks bestuur hierin een rol.

Artikel 29 Secretariële ondersteuning voor bestuursorganen

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de secretariële ondersteuning voor de bestuursorganen van de regio en wijst daartoe de secretaris aan.

Artikel 30 De ambtelijke organisatie

Dit artikel bepaalt dat het dagelijks bestuur regels vaststelt voor de ambtelijke organisatie (tweede lid). Het derde lid bepaalt dat de regio een secretaris kent. Diens positie wordt verder uitgewerkt in de al genoemde regeling voor de ambtelijke organisatie en in een afzonderlijke instructie voor de secretaris.

Artikel 31 Rechtspositie

Omwille van de duidelijkheid is opgenomen dat voor bij de regio gedetacheerd personeel, in dienst van een gemeente, de rechtspositie van de betreffende gemeente van toepassing is.

Hoofdstuk XI Financiële bepalingen

De bepalingen in dit hoofdstuk zijn grotendeels ongewijzigd: er zijn geen nieuwe financiële afspraken tussen de gemeenten. Wel is op enkele plaatsen een nieuwe wettelijke verplichting opgenomen.

Artikel 32 Kaderbrief en voorlopige jaarrekening

Dit artikel bevat de betreffende wettelijke bepaling (artikel 34b Wgr): uiterlijk 30 april ontvangen de raden de zogeheten kadernota (met de algemene financiële en beleidsmatige kaders) voor het komende begrotingsjaar en de voorlopige jaarrekening van het afgelopen jaar.

Artikel 33 Begroting en gemeentelijke bijdrage

Dit artikel legt vast (eerste, tweede en derde lid) dat de gemeenten een gelijke bijdrage per inwoner verschuldigd zijn en dat zij tweemaal per jaar bij wijze van voorschot de helft van die bijdrage betalen zoals in de begroting is geraamd. Daarin is geen verandering gekomen met deze wijziging. Nieuw zijn het vierde en vijfde lid, met daarin het nieuwe tijdstip (15 september) waarop het begrotingsproces uiterlijk moet zijn afgerond.

Artikel 34 Begrotingswijzigingen

Voor een begrotingswijziging gelden dezelfde regels als voor de begroting, maar wanneer een begrotingswijziging voor de gemeenten budgettair neutraal is, is er voor de raad geen mogelijkheid voor het uitbrengen van een zienwijze.

Artikel 35 Jaarrekening

Dit artikel is inhoudelijk niet gewijzigd; het geeft de wettelijk verplichte, en voor Regio Stedendriehoek gebruikelijke regels weer.

Artikel 36 Reserve

Dit artikel spreekt voor zich en behoeft daarom geen toelichting.

Artikel 37 Garantstelling

Dit artikel spreekt voor zich; het wil waarborgen dat het openbaar lichaam Regio Stedendriehoek altijd kan voldoen aan zijn financiële verplichtingen.

Hoofdstuk XII Archief

Artikel 38 Archief

Dit artikel spreekt voor zich; het beschrijft de verplichtingen die voortvloeien uit de Archiefwet 1995.

Hoofdstuk XIII Geschillenregeling

Artikel 39 Geschillenbeslechting

Artikel 39 van de regeling is niet gewijzigd. De Wgr bepaalt dat geschillen worden beslecht door gedeputeerde staten (artikel 28 Wgr). Vooraleer het geschil aan gedeputeerde staten wordt voorgelegd, wordt de kwestie voorgelegd aan een geschillencommissie (eerste lid), die is benoemd door het dagelijks bestuur, in samenspraak met de betrokken gemeente of gemeenten (tweede lid). De geschillencommissie brengt een advies uit; betrokken partijen kunnen tevoren overeenkomen dat dat advies bindend is (vierde lid).

Hoofdstuk XIV Toetreding, uittreding, wijziging, opheffing

Dit hoofdstuk is grotendeels identiek aan de vorige gemeenschappelijke regeling, maar op grond van de herziende Wgr zijn met name de bepalingen voor uittreding aangepast. Ook is de tekst aangepast omdat deze gewijzigde regeling nu een collegeregeling is, waaraan de raden en burgemeesters niet meer deelnemen. Er is geen wijziging aangebracht in de stemverhoudingen die nodig zijn voor een toetreding, wijziging of opheffing van de regeling. Daarvoor blijft de instemming nodig van de colleges van tenminste vijf gemeenten, die tenminste drie vierde deel van de inwoners vertegenwoordigen. Deze gekwalificeerde meerderheid moet een sterk draagvlak garanderen. De eis van drie vierde van de inwoners moet verzekeren dat altijd de instemming van de grootse gemeente nodig is. Voor de toetreding, wijziging of uittreding gelden de regel van de Wgr: een college biedt eerst een voorstel daartoe aan de raad aan voor een zienwijze, waarna het eventueel aangepaste ontwerp aan de raad wordt aangeboden voor toestemming (artikel 1 Wgr).

Artikel 40 Toetreding

Een college van een andere gemeente kan toetreden, indien de colleges van tenminste vijf gemeenten, die tenminste drie vierde deel van de inwoners vertegenwoordigen, daarmee instemmen. Aan de toetreding kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 41 Uittreding

In dit artikel is de recente herziening van de Wgr verwerkt. Een gemeente die wil uittreden, moet tevoren weten wat de kosten voor die uittreding zijn. Daarom is vastgelegd dat de uittreding pas kan plaatsvinden op 1 januari van het tweede jaar na aankondiging en dat de kosten vervolgens nog eenmaal 80% en 60% bedragen van de gemeentelijke bijdrage in het laatste jaar van deelname. Daarmee hebben de achterblijvende gemeenten en de organisatie van Regio Stedendriehoek voldoende tijd om zich te prepareren op de gevolgen, ook de niet-financiële consequenties. Het algemeen bestuur maakt daartoe een uittredingsplan.

Artikel 42 Wijziging

Het dagelijks bestuur, maar ook een afzonderlijk college kan een voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling indienen. Het algemeen bestuur stelt het voorstel tot wijziging vast, dat door het dagelijks bestuur wordt aangeboden aan alle colleges. Voor de wijziging is de instemming vereist van colleges van tenminste vijf gemeenten, die tenminste drie vierde deel van de inwoners vertegenwoordigen.

Artikel 43 Opheffing

Ook hier geldt: de regeling wordt opgeheven, wanneer de colleges van tenminste vijf gemeenten, vertegenwoordigende tenminste drie vierde deel van de bevolking van de regio daartoe besluiten. Het algemeen bestuur besluit vervolgens tot liquidatie en stelt een liquidatieplan op in samenspraak met de raden; het dagelijks bestuur is belast met de liquidatie en de bestuursorganen van de regio blijven functioneren totdat de liquidatie is voltooid.

Hoofdstuk XV Slotbepalingen

Artikel 44 Evaluatie

Dit artikel is een uitvloeisel van de herziening van de Wgr (artikel 11a) dat voorschrijft een gemeenschappelijke regeling bepalingen moet bevatten omtrent de evaluatie. Artikel 44 bepaalt dat er tenminste eens in de vier jaar een evaluatie plaatsvindt en dat het algemeen bestuur de omvang, inhoud en werkwijze van die evaluatie bepaalt.

Artikel 45 Toezending regeling

Dit artikel geeft het college van de gemeente Apeldoorn, als plaats van vestiging van Regio Stedendriehoek, de opdracht de regeling bekend te maken en te zenden aan gedeputeerde staten.

Artikel 46 Duur en inwerkingtreding

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 47 Citeertitel

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Gemeenschappelijke Regeling Regio Stedendriehoek

**Regio
Stedendriehoek**

Apeldoorn ▪ Deventer ▪ Zutphen

Apeldoorn - Brummen - Deventer - Epe - Heerde - Lochem - Voorst - Zutphen

Datum: xx-xx-xxxx
Ontwerp van 7 juli '23

De colleges van burgemeester en wethouders van Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen;

overwegende dat voor hun gebied de algemene intergemeentelijke samenwerking vorm heeft gekregen door samenwerking in de Regeling Regio Stedendriehoek waarbij het openbaar lichaam regio Stedendriehoek is ingesteld;

dat het wenselijk is om de Regeling Regio Stedendriehoek aan te passen aan de gewijzigde omstandigheden en werkwijze binnen de regio;

dat bij wet van 15 december 2021 (Stb. 18) de Wet gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd om de democratische legitimiteit van de gemeenschappelijke regeling te versterken;

dat de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen ook gevolgen heeft voor de Regeling Regio Stedendriehoek;

dat er niet langer bevoegdheden van de raden van de deelnemende gemeenten aan de regio worden overgedragen, zodat de raden hebben besloten uit te treden uit deze regeling;

dat er niet langer bevoegdheden van de burgemeesters van de deelnemende gemeenten aan de regio worden overgedragen, zodat de burgemeesters hebben besloten, met inachtneming van artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regeling, uit te treden uit deze regeling;

gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen;

BESLUITEN:

de navolgende gemeenschappelijke regeling "Regeling Regio Stedendriehoek" te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

HOOFDSTUK I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Deze gemeenschappelijke regeling verstaat onder:

- a. college: het college van burgemeester en wethouders van een deelnemende gemeente
- b. gebied: het gezamenlijk grondgebied van de deelnemende gemeenten;
- c. gemeente: een aan deze regeling deelnemende gemeente;
- d. regio: het openbaar lichaam als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van deze regeling;
- e. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 2 Openbaar lichaam, naam, vestigingsplaats en bestuur

1. Er is een openbaar lichaam, genaamd: Regio Stedendriehoek.
2. De regio is gevestigd in Apeldoorn.
3. Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit:
 - het algemeen bestuur;
 - het dagelijks bestuur;
 - de voorzitter.

HOOFDSTUK II Doelstelling, belangen, taken en bevoegdheden

Artikel 3 Doelstelling

Het doel van deze regeling is het behartigen van de gemeenschappelijke en regionale belangen van de gemeenten en het samen met belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen bevorderen van een regio 'in balans' en het versterken van de brede welvaart van het gebied door een evenwichtige ontwikkeling van het gebied en een versterking van de kwaliteit van het vestigingsklimaat.

Artikel 4 Belangen en taken

1. De door de regio in het kader van het doel van deze gemeenschappelijke regeling te behartigen belangen zijn:

De realisatie van de regionale ambities en maatschappelijke opgaven om de leefbaarheid van het gebied te vergroten alsmede een versterking van de kwaliteit van het vestigingsklimaat door onder andere:

 - a. verbetering van het innovatieve vermogen van de regionale economie door innovaties in de industrie, zorg, ICT en zakelijke dienstverlening;
 - b. vergroting van de sociale betrokkenheid en participatie van mensen in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en in het maatschappelijk leven;
 - c. verbetering van de externe en interne bereikbaarheid door middel van een verbeterd snelwegennet, goede noord-zuid verbindingen, doorstroming op de stedelijke invalswegen en een beter gebruik van het regionaal openbaar vervoer en voor korte afstanden de fiets;
 - d. versterking van de kwaliteit van de leefomgeving door onder andere regionale afstemming van het gezamenlijke programma van wonen, werken en voorzieningen, verduurzaming van de voorraad woningen en kantoren, herontwikkeling van verouderde plekken en delen in stad of dorp, beter leefbaar en bruikbaar maken van landschappen en versterking van lokale identiteiten en cultuurhistorische rijkdom.
2. De behartiging van de in het eerste lid genoemde belangen omvat onder meer:
 - a. de bevordering van overleg met en tussen de gemeenten ter afstemming en coördinatie van gemeentelijke (voornemens tot) beleidsvoornemens en beleidsmaatregelen;
 - b. de bevordering van gemeenschappelijke standpuntbepalingen;
 - c. het voeren van overleg met de provinciale en rijksoverheid en het voorstaan van deze belangen ook bij andere instellingen, waaronder belangengroepen, maatschappelijke organisaties en private partijen;
 - d. het geven van voorlichting inzake de belangenbehartiging in de ruimste zin door de regio.

HOOFDSTUK III Het algemeen bestuur

Artikel 5 Samenstelling

1. Het college van iedere gemeente wijst uit zijn midden een lid van het algemeen bestuur aan.
2. Het door het college aangewezen lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering één stem.

Artikel 6 Plaatsvervangende leden

Tegelijk met de aanwijzing van het lid als bedoeld in artikel 5 wijst het college van iedere gemeente een plaatsvervangend lid aan.

Artikel 7 Onverenigbaarheid lidmaatschap

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar werkzaam bij de regio of ondergeschikt aan het bestuur van de regio.
2. Met ambtenaren worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij die geen ambtenaar zijn, maar eveneens op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht bij de regio werkzaam zijn.

Artikel 8 Zittingsduur

1. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege, zodra een lid ophoudt lid te zijn van het college van de deelnemer dat hem heeft aangewezen.
2. De colleges van de gemeenten beslissen zo spoedig mogelijk aan het begin van elke zittingsperiode over de aanwijzing van de leden en de plaatsvervangend leden van het algemeen bestuur. Aftredende leden kunnen opnieuw als lid worden aangewezen.
3. Zolang de leden deel uitmaken of voorzitter zijn van het college dat hen heeft aangewezen, behouden zij het lidmaatschap totdat in hun opvolging is voorzien.
4. Het college van een gemeente kan het door hem aangewezen lid, indien dit het vertrouwen van het college niet meer bezit, te allen tijde ontslaan.
Het college doet daarvan onmiddellijk mededeling aan de voorzitter van de regio.
5. Als tussentijds een plaats van een lid van het algemeen bestuur beschikbaar komt, wijst het college dat het aangaat zo spoedig mogelijk daarna een nieuw lid aan.
6. Na aanwijzing tot lid van het algemeen bestuur geeft het college van de gemeente daarvan binnen veertien dagen kennis aan de voorzitter.
7. Een lid van het algemeen bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Het ontslag wordt meegedeeld aan het algemeen bestuur en aan het college dat het lid heeft aangewezen.
8. Een lid van het algemeen bestuur dat ontslag heeft genomen, blijft zijn functie waarnemen totdat zijn opvolger is aangewezen en deze de aanwijzing heeft aanvaard.
9. Het bepaalde in het eerste tot en met het achtste lid van dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de plaatsvervangend leden.

Artikel 9 Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste vier maal per jaar en voorts zo vaak de voorzitter of het dagelijks bestuur dit nodig oordeelt, of tenminste drie leden van het algemeen bestuur dit, onder opgave van redenen, schriftelijk verzoeken.
2. Besluitvorming vindt zoveel als mogelijk plaats op basis van consensus en unanimiteit.
3. Een besluit dat verhoging van de gemeentelijke financiële bijdragen tot gevolg heeft, wordt genomen

met een meerderheid van twee derde van het ter vergadering aanwezige aantal stemmen.

4. Het algemeen bestuur maakt met inachtneming van hoofdstuk 5 van de Wet open overheid zijn vergaderstukken, verslagen alsmede besluiten voorzien van motivering en van hun commissies uit eigen beweging openbaar.

Artikel 10 Reglement van orde

1. Het algemeen bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast.
2. Het reglement van orde bevat bepalingen over de toezending aan of de tervisielegging voor de leden van de raden van de gemeenten van de stukken die de voorzitter aan de leden van het algemeen bestuur heeft toegezonden.

Artikel 11 Zienswijze bij voorgenomen besluiten

Buiten de bij of krachtens de wet of in deze regeling bepaalde gevallen wordt voorafgaande aan het vaststellen van de volgende ontwerpbesluiten van het algemeen bestuur een zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde lid, van de wet, gevraagd aan de raden van de gemeenten:

- een meerjarige kadernota;
- een meerjarige strategische visie;
- voortgangsrapportages, en
- het liquidatieplan, bedoeld in artikel 43, zesde lid.

Onder het vaststellen van het besluit wordt mede verstaan het wijzigen ervan.

Artikel 12 Participatie

1. Het algemeen bestuur stelt een participatienota vast, waarin in ieder geval:
 - de mogelijkheden, en
 - het proces van, en
 - het betrekken van de reacties bij participatie voor ingezetenen van het gebied en belanghebbenden ten aanzien van de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid worden opgenomen.
2. Het algemeen bestuur kan, in afwijking van artikel 10, achtste lid, van de wet een ander proces van participatie vaststellen.

HOOFDSTUK IV Het dagelijks bestuur

Artikel 13 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden, inclusief de voorzitter.
2. De aanwijzing van de leden van het dagelijks bestuur geschiedt door het algemeen bestuur uit zijn midden.

Artikel 14 Zittingsduur

1. De leden van het dagelijks bestuur treden als lid van dat bestuur af op de dag waarop de zittingsperiode van de leden van het algemeen bestuur eindigt.
2. Als tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur vacant komt, wijst het algemeen bestuur een nieuw lid aan. Gaat het openvallen van een plaats in het dagelijks bestuur gepaard met het openvallen van een plaats in het algemeen bestuur, dan stelt het algemeen bestuur het aanwijzen van een nieuw lid van het dagelijks bestuur uit, totdat de opengevallen plaats in het algemeen

bestuur weer is bezet.

3. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen.
4. Degene, die als lid van het dagelijks bestuur ontslag heeft genomen of overeenkomstig het in het eerste lid bepaalde moet aftreden, blijft de functie waarnemen totdat de opvolger is aangewezen en deze de aanwijzing heeft aanvaard.
5. Degene die tussentijds ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt tevens op lid van het dagelijks bestuur te zijn.

Artikel 15 Werkwijze

1. Het dagelijks bestuur vergadert tenminste zes maal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter of tenminste twee leden dit nodig oordelen.
2. In de vergadering van het dagelijks bestuur heeft elk lid een stem.
3. De artikelen 56, 58 en 59 van de Gemeentewet zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Het dagelijks bestuur kan een reglement van orde voor zijn vergaderingen vaststellen. Het reglement wordt aan het algemeen bestuur meegedeeld.
5. Het dagelijks bestuur maakt met inachtneming van hoofdstuk 5 van de Wet open overheid de agenda's en besluitenlijsten uit eigen beweging openbaar.

Artikel 16 Taakverdeling en plaatsvervangning

1. De onderlinge taakverdeling van de leden van het dagelijks bestuur wordt bepaald door het dagelijks bestuur.
2. Het dagelijks bestuur wijst, zoveel mogelijk met inachtneming van het bepaalde in het eerste lid, binnen de kring van dit bestuur onderlinge vervangers aan.
3. De vervangingsregeling wordt aan het algemeen bestuur meegedeeld.

Artikel 17 Zienswijzen bij voorgenomen besluiten

Buiten de in deze regeling of bij of krachtens de wet bepaalde gevallen wordt voorafgaande aan de besluiten van het dagelijks bestuur geen zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde lid, van de wet, gevraagd aan de raden van de gemeenten.

HOOFDSTUK V Voorzitter

Artikel 18 Voorzitter

1. De voorzitter wordt door het algemeen bestuur uit zijn midden aangewezen.
2. Bij verhindering of ontstentenis wordt de voorzitter vervangen door een hiertoe door het algemeen bestuur aan te wijzen lid van het dagelijks bestuur.
3. Artikel 26 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 19 Vertegenwoordiging in en buiten rechte

1. De stukken die van het algemeen bestuur uitgaan en de stukken die van het dagelijks bestuur uitgaan worden door de voorzitter ondertekend en door de secretaris mede ondertekend.
2. De voorzitter vertegenwoordigt de regio in en buiten rechte. Indien de voorzitter behoort tot het bestuur van een gemeente, die daarbij partij is, laat hij zich overeenkomstig het bepaalde in artikel 15, tweede lid, vervangen.
3. De voorzitter kan de in het tweede lid bedoelde vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon.

Artikel 20 Zienswijzen bij voorgenomen besluiten

Buiten de in deze regeling of bij of krachtens de wet bepaalde gevallen wordt voorafgaande aan de besluiten van de voorzitter geen zienswijze, als bedoeld in artikel 10, vijfde lid, van de wet, gevraagd aan de raden van de gemeenten.

HOOFDSTUK VI Bestuurscommissies

Artikel 21 Instellen bestuurscommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen. Daarbij regelt het algemeen bestuur de samenstelling en de bevoegdheden van deze commissies.
2. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan nadat de raden van de gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

HOOFDSTUK VII Adviescommissies

Artikel 22 Instellen adviescommissies

1. Het algemeen bestuur kan commissies van advies instellen, waaronder ook begrepen vaste commissies van advies aan het dagelijks bestuur en de voorzitter.
2. Er is een overleg van gemeentesecretarissen van de gemeenten.
3. Er is een overleg van portefeuillehouders van de gemeenten.
4. Het dagelijks bestuur of de voorzitter kunnen voor advies aan het dagelijks bestuur of de voorzitter andere commissies van advies dan die als bedoeld in het eerste lid instellen.
5. Het lid van het dagelijks bestuur, in het bijzonder belast met de desbetreffende taak is in de vergaderingen van die commissies voor zijn taakonderdeel aanwezig.

Artikel 23 Gemeenschappelijke adviescommissie

Het algemeen bestuur stelt, als de raden dit overeenkomstig artikel 24a van de wet gezamenlijk voorstellen, een gemeenschappelijke adviescommissie als bedoeld in artikel 24a van de wet in.

Artikel 24 Werkwijze

Het algemeen bestuur regelt in ieder geval de samenstelling, de bevoegdheden, de thema's, taken en werkwijze van de in dit hoofdstuk genoemde commissies en overleggen.

HOOFDSTUK VIII Inlichtingen, verantwoording en terugroeping

Artikel 25 Relaties dagelijks bestuur – algemeen bestuur

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
2. Zij geven gezamenlijk aan het algemeen bestuur, uit eigen beweging of wanneer het algemeen bestuur of een of meer leden daarvan hierom verzoekt, alle inlichtingen die nodig zijn voor een juiste beoordeling van het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
3. Het algemeen bestuur kan in zijn reglement van orde voor zijn vergadering nadere regels stellen over de wijze waarop door het dagelijks bestuur dan wel de leden daarvan inlichtingen worden verstrekt respectievelijk verantwoording moet worden afgelegd.
4. De leden van het dagelijks bestuur, de voorzitter inbegrepen, kunnen door het algemeen bestuur uit hun functie worden ontslagen, als deze leden het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten.

Artikel 26 Relatie bestuur (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter) – raden van gemeenten

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken voor een juiste beoordeling van het door het algemeen bestuur gevoerde en te voeren beleid, gevraagd en ongevraagd, aan de raden van de gemeenten alle inlichtingen op een door het algemeen bestuur te bepalen wijze.

Artikel 27 Relaties leden algemeen bestuur – raden en colleges van gemeenten

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad van zijn gemeente alle inlichtingen die door de raad, of door een of meer leden daarvan, worden verlangd, op een door de raad van die gemeente te bepalen wijze.
2. Een lid van het algemeen bestuur is verantwoording verschuldigd aan het college van de deelnemende gemeente voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.

HOOFDSTUK IX Vergoedingen

Artikel 28 Vergoedingen

1. Het algemeen bestuur kan aan de leden van de commissies als bedoeld in artikel 21, een tegemoetkoming in de kosten en, voor zover zij niet de functie van wethouder, burgemeester of gemeentesecretaris vervullen, een door het algemeen bestuur, vast te stellen vergoeding voor te verrichten werkzaamheden toekennen.
2. Het algemeen bestuur kan aan de leden van een commissie van advies als bedoeld in de artikelen 22 en 23, niet zijnde burgemeester, wethouder of gemeentesecretaris van een gemeente, met inachtneming van artikel 21 dan wel 24a van de wet een vergoeding voor het bijwonen van vergaderingen van die commissie toekennen.

HOOFDSTUK X Secretaris

Artikel 29 Secretariële ondersteuning voor bestuursorganen

Het dagelijks bestuur voorziet in secretariële ondersteuning voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter en wijst daartoe de secretaris van de regio Stedendriehoek als bedoeld in artikel 24, derde lid, aan.

Artikel 30 De ambtelijke organisatie

1. Het dagelijks bestuur stelt regels vast over de ambtelijke organisatie van de regio.
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor een zodanige inrichting van de ambtelijke organisatie, dat op doelmatige en efficiënte wijze vorm gegeven wordt aan het bepaalde ten aanzien van de doelstelling en de belangen en taken.
3. De regio kent een secretaris, nader aan te duiden in de regeling op de ambtelijke organisatie. Het dagelijks bestuur neemt in de regeling op de ambtelijke organisatie een instructie voor de secretaris op.

Artikel 31 Rechtspositie

Op het personeel dat gedetacheerd is bij de regio is van toepassing de rechtspositieregeling van de gemeente waar dat personeel in dienst is.

HOOFDSTUK XI Financiële bepalingen

Artikel 32 Kaderbrief en voorlopige jaarrekening

Het dagelijks bestuur zendt vóór 30 april voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de gemeenten.

Artikel 33 Begroting en gemeentelijke bijdrage

1. In de begroting wordt in ieder geval geraamd de door elke gemeente, voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, verschuldigde bijdrage.
2. De bijdrage wordt, rekening houdend met eventuele inkomsten uit anderen hoofde, geraamd op grond van een gelijke bijdrage per inwoner in de nadelige saldi, voor zover daarin niet wordt voorzien door andere bijdragen krachtens nadere afspraken met de raad, respectievelijk de raden van een of meer gemeenten.
3. De gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari en 16 juli telkens de helft van de bijdrage.
4. Het algemeen bestuur stelt uiterlijk 14 september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient, de begroting vast.
5. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 september van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.

Artikel 34 Begrotingswijzigingen

De bepalingen in de wet met betrekking tot de begroting zijn mede van toepassing op wijzigingen van de begroting, waarbij bij wijzigingen van de begroting die voor de gemeenten budgettair neutraal zijn het bepaalde in artikel 35, eerste, derde en vierde lid van de wet niet van toepassing is.

Artikel 35 Jaarrekening

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen 2 weken na de vaststelling, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft aan gedeputeerde staten.
3. Bij de rekening wordt een verslag gevoegd over de vorderingen met betrekking tot het programma van werkzaamheden bij de begroting.
4. In de rekening wordt het door elk van de gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
5. De kosten worden, rekening houdend met andere inkomsten en met door het algemeen bestuur bestemde c.q. te bestemmen reserves verdeeld naar rato van het inwonertal, volgens publicatie van het Centraal Bureau voor de Statistiek op 1 januari van het jaar waarop de kosten betrekking hebben.
6. Verrekening van het verschil tussen het op grond van artikel 33, derde lid betaalde en het werkelijk verschuldigde, vindt plaats terstond na de vaststelling van de rekening.

Artikel 36 Reserve

1. Het algemeen bestuur kan een batig saldo geheel of ten dele ten behoeve van een voorziening reserveren.
2. Voor een beslissing tot bestemming van of beschikking over de reserve gelden de regels die van toepassing zijn bij de vaststelling van de begroting.

Artikel 37 Garantstelling

De gemeenten dragen er zorg voor dat de gemeenschappelijke regeling te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Als aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling blijkt dat een gemeente weigert deze uitgaven op de begroting te zetten, doet het bestuur onverwijld aan gedeputeerde staten het verzoek over te gaan tot toepassing van de artikelen 194 en 195 van de Gemeentewet.

HOOFDSTUK XII Archief

Artikel 38 Archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor de archiefbescheiden van de regio en zijn organen, overeenkomstig een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening.
2. Het dagelijks bestuur wijst een ambtenaar aan, die is belast met het beheer over de archiefbescheiden overeenkomstig de door het dagelijks bestuur vast te stellen nadere regelen, waarin kan worden bepaald dat degene die belast is met de leiding van een uitvoerende dienst met het beheer over de archiefbescheiden van de dienst wordt belast.

3. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan.
4. De beheerder van de archiefbewaarplaats oefent overeenkomstig de verordening als bedoeld in het eerste lid toezicht uit op het beheer over de archiefbescheiden van de regio en zijn organen, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.
5. Na opheffing van de gemeenschappelijke regeling worden de in het tweede lid bedoelde archiefbescheiden overgebracht naar de in het derde lid genoemde archiefbewaarplaats.

HOOFDSTUK XIII Geschillenregeling

Artikel 39 Geschillenbeslechting

1. Alvorens bij een geschil als bedoeld in artikel 28 van de wet de beslissing van gedeputeerde staten wordt ingeroepen, wordt de zaak voorgelegd aan een geschillencommissie.
2. Het dagelijks bestuur benoemt de leden van de geschillencommissie in overleg met de betrokken gemeente of gemeenten.
3. De geschillencommissie onderzoekt de mogelijkheden om partijen alsnog tot overeenstemming te brengen en brengt aan partijen advies uit.
4. Betrokken partijen kunnen van tevoren overeenkomen dat het advies van de geschillencommissie bindend is.
5. Onder geschil wordt hier mede begrepen een aangelegenheid, die door een partij als zodanig wordt beschouwd.

HOOFDSTUK XIV Toetreding, uittreding, wijziging, opheffing

Artikel 40 Toetreding

1. Toetreding van een ander college kan plaats vinden op verzoek van het college, wanneer de colleges van ten minste vijf gemeenten, vertegenwoordigend tenminste drie vierde deel van de inwoners van de gemeenten, al dan niet onder het stellen van voorwaarden, daarmee instemmen. Onder het aantal inwoners van een gemeente wordt verstaan de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar waarin de stemming over het betreffende onderwerp plaatsvindt.
2. De toetreding gaat in op de eerste dag van de maand, volgende op die van de dag van bekendmaking van het besluit tot toetreding, tenzij het besluit een latere datum van ingang vermeldt.

Artikel 41 Uittreding

1. Een college kan met toepassing van artikel 1 van de wet uittreden.
2. Het college zendt het besluit van het college toe aan het algemeen bestuur.
3. De uittreding vindt, behoudens door het algemeen bestuur toe te stane afwijking, plaats op 1 januari van het tweede jaar, volgend op dat waarin het besluit tot uittreding bekend is gemaakt.

4. Als uitgangspunt geldt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.
5. Het algemeen bestuur inventariseert de gevolgen van de uittreding en de wijze waarop met deze gevolgen kan of moet worden omgegaan legt deze vast in een uittredingsplan.
6. De gemeente van het uittredende college betaalt, uitgaande van de bijdrage in het laatste jaar van deelneming:
 - In het eerste jaar na uittreding 80% van de bijdrage en
 - In het tweede jaar na uittreding 60% van de bijdrage.

Artikel 42 Wijziging

1. Zowel het dagelijks bestuur als het college van een gemeente kunnen ieder afzonderlijk aan het algemeen bestuur voorstellen doen inzake wijziging van de regeling.
2. Als het algemeen bestuur wijziging van de regeling wenselijk acht, doet het dagelijks bestuur het door het algemeen bestuur vastgestelde voorstel toekomen aan de colleges van de gemeenten.
3. Een wijziging is tot stand gekomen wanneer de colleges van ten minste vijf gemeenten, vertegenwoordigend tenminste drie vierde deel van de inwoners van de gemeenten zich daarvoor hebben verklaard. Onder het aantal inwoners van een gemeente wordt verstaan de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar waarin de stemming over het betreffende onderwerp plaatsvindt.
4. Een wijziging gaat in op de eerste dag van de maand, volgende op die van de dag van bekendmaking, tenzij het wijzigingsbesluit een latere datum van ingang bevat.

Artikel 43 Opheffing

1. De regeling wordt opgeheven, wanneer de colleges van tenminste vijf gemeenten, vertegenwoordigende tenminste drie vierde deel van de inwoners van de gemeenten daartoe besluiten. Onder het aantal inwoners van een gemeente wordt verstaan de door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar waarin de stemming over het betreffende onderwerp plaatsvindt.
2. De opheffing gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die van de dag van bekendmaking van het opheffingsbesluit, tenzij het besluit tot opheffing een latere datum van ingang bevat.
3. Bij opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt daarvoor de nodige regels vast. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
4. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur opgesteld en vastgesteld.
5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de gemeenten tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing.
6. Het liquidatieplan bevat tevens een personeelsplan dat voor zoveel mogelijk voorziet in herplaatsing van het personeel dat op grond van een arbeidsovereenkomst met het openbaar lichaam in dienst is van het openbaar lichaam en voorts in de financiële gevolgen voor dat personeel.
7. Het dagelijks bestuur is belast met de liquidatie. Zo nodig blijven de organen van de regio ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is voltooid.

HOOFDSTUK XV Slotbepalingen

Artikel 44 Evaluatie

1. Het algemeen bestuur evalueert deze regeling tenminste een keer in de vier jaar.
2. Het algemeen bestuur bepaalt de omvang, inhoud en werkwijze van de evaluatie.

Artikel 45 Toezending regeling

Het college van burgemeester en wethouders van Apeldoorn draagt zorg voor toezending van deze regeling, alsmede van besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling en van besluiten tot toetreding en uittreding aan gedeputeerde staten.

Artikel 46 Duur en inwerkingtreding

1. De regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De regeling treedt in werking op de dag na de datum van bekendmaking of op het tijdstip dat in het besluit is vermeld.

Artikel 47 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: "Regeling Regio Stedendriehoek".

Toelichting op de ontwerpregeling Regio Stedendriehoek, de overgang van oud naar nieuw Versie 7 juli 2023

Samenvatting

Dit document is de uitgebreide toelichting op de voorstellen tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling (GR) van de Regio Stedendriehoek. We haalden hiervoor input op bij betrokken raadsleden, bestuurders en ambtenaren. Deze input verwerkten we in het eerste ontwerp van de nieuwe GR: de ontwerpregeling GR Regio Stedendriehoek.

Deze toelichting maakt het hoe en waarom van verschillende wijzigingen duidelijk. Dit helpt om in gesprek te gaan over de voorgestelde wijzigingen.

Op dit moment gaat het dus nog om een ontwerpregeling van de GR Regio Stedendriehoek. Deze ontwerpregeling heeft nog enkele stappen te gaan tot de vaststelling (zie ook het kopje 'Verdere proces'). Bij elke nieuwe versie van het ontwerp van de GR voegen we ook een geüpdatete versie toe van deze samenvatting.

Inleiding

Regio Stedendriehoek werkt samen met ondernemers en kennisinstellingen aan een regio in balans, zoals benoemd in de Strategische Agenda 2022 - 2030. Dit streven krijgt handen en voeten in de Uitvoeringsagenda, die we in 2023 vaststelden. Hierin zijn onze ambities vertaald naar programma's met concrete doelen. De programma's zijn Slimme Groene Verstedelijking, Vitaal Landelijk Gebied en Regionale Economie van de Toekomst.

De uitvoeringsagenda markeert een verschuiving in aandachtsgebied: werkte de regio eerder voornamelijk aan economische ontwikkeling, in de uitvoeringsagenda zien we een duidelijke verbreding van de onderwerpen waar de regio zich mee bezighoudt. Maatschappelijke opgaven, zoals onder andere het gezond houden van ons water- en bodemsysteem, de bereikbaarheid van de dorpen en steden in de regio en het toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen, roepen ons hiertoe op.

Om die reden kozen we ervoor om de scope van de regeling te verbreden. We werken tenslotte niet alleen aan een goed vestigingsklimaat, maar ook aan de andere opgaven. Samenvattend werken we aan brede welvaart. Dit gaat niet (alleen) over economische welvaart, maar over alles dat voor inwoners van waarde is: toegang tot voorzieningen bijvoorbeeld, of een mooie leefomgeving. We kijken bewust naar de gevolgen van ons handelen nu en in de toekomst. We zetten ons dus in voor een vitale regio waar het prettig wonen, leven en werken is en blijft. Door dit goed in de regeling te verwoorden is de regeling (en dus het doel van de samenwerking) meer toekomstbestendig.

Werkwijze Regio Stedendriehoek

Het bestuur van Regio Stedendriehoek oefent geen bevoegdheden uit in plaats van de gemeenten. De regio faciliteert en ondersteunt de gemeentelijke afstemming. Er zijn meerdere overleggen waarin de voorstellen die gedaan worden tegen het licht worden gehouden en van advies worden voorzien. Het inhoudelijk zwaartepunt daarvan ligt bij de zogeheten programmaberaden (p-beraden, hier zijn portefeuillehouders van alle gemeenten lid van). De portefeuillehouders zorgen voor directe betrokkenheid van alle colleges. Zij hebben een agenderende, proactieve rol en voeren de bestuurlijke regie op de uitvoering van de intergemeentelijke afspraken. Concreet: in de p-beraden spreken de portefeuillehouders van de gemeenten elkaar, zodat zij input vanuit hun eigen colleges kunnen inbrengen. Daarnaast hebben de p-beraden dus een agendazettende rol, waarbij leden onderwerpen kunnen inbrengen die zij belangrijk vinden. In deze overleggen zoeken we naar draagvlak, zodat de voorstellen voor alle gemeenten werkbaar zijn. Alle colleges zijn op deze manier goed aangesloten op de regionale samenwerking.

Daarnaast is er een overleg van de gemeentesecretarissen (GSO). De gemeentesecretarissen kijken vanuit hoog strategisch niveau naar de regionale samenwerking.

Verder is er nog een overleg van ambtelijk strategen: het Strategisch Team (ST). Dit overleg heeft een adviserend en strategisch karakter. De rol en taakstelling van zowel het GSO als het ST werken we later uit in een reglement. Hierin gaan we ook dieper in op het doel van de overleggen, de rol van de leden en mate van verbinding ten opzichte van andere regio-overleggen en de medewerkers in de eigen gemeente.

Bovendien zijn vanuit de Regio Stedendriehoek de contacten met raadsleden geïntensiveerd. Zo worden de raadsleden regelmatig geïnformeerd over de ontwikkelingen in de Regio Stedendriehoek dankzij de kwartaalnieuwsbrief gericht op raadsleden en door in gesprek te gaan met de secretaris tijdens een bezoek aan hun gemeenteraad. Daarnaast organiseert de regio twee keer per jaar een raadsbijeenkomst waar raadsleden elkaar kunnen ontmoeten en er gesproken wordt over een relevant onderwerp voor onze regionale samenwerking. Verder is er vooruitlopend op een regionale adviescommissie op basis van artikel 24a van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gestart met het opzetten van een raadsadviescommissie, waarover onder het kopje 'de regionale adviescommissie' meer.

Nu is het moment aangebroken om de hernieuwde samenwerking formeel vast te leggen in een gewijzigde GR. Daarvoor bestaat ook een wettelijke aanleiding: het Rijk paste onlangs de Wgr aan, met de bedoeling gemeenteraden meer mogelijkheden te geven voor grip en sturing. De gemeenten hebben tot 1 juli 2024 de tijd om een keuze te maken uit de nieuwe mogelijkheden en om dit te verwerken in de GR. Een GR wijzigen is een ingrijpende procedure. Daarom maken we meteen gebruik van de gelegenheid om het bestuur van de Regio Stedendriehoek efficiënter te maken. Ook verduidelijken we hier en daar de tekst.

Ons proces

De ontwerpregeling kwam tot stand door samenwerking tussen de acht gemeenten, onder regie van Regio Stedendriehoek. De regio zorgde voor het samenspel waarin voortdurend werd geschakeld tussen het bestuur van Regio Stedendriehoek, de colleges van de gemeenten, de gemeentelijke ambtelijke strategen en juridisch adviseurs en het overleg van gemeentesecretarissen. Ook raadsleden werden tijdens een speciale raadsbijeenkomst om input gevraagd. Alle suggesties en wensen uit deze overleggen namen we (voor zover mogelijk) we op in de ontwerpregeling.

Inrichtingsprincipes

Elke samenwerking, dus ook een gemeentelijke samenwerking, is complex. Het vraagt bovendien tijd en aandacht van alle betrokkenen. Aandacht voor de gemeenschappelijk doelen, ieders belangen, het onderhouden van relaties, het organiseren en het voeren van zorgvuldige processen. Een goede GR kan dit ondersteunen. Om het minder ingewikkeld te maken is in ieder geval een heldere rolverdeling tussen colleges en raden van belang. Ook moet er aandacht zijn voor een duidelijke positie voor gemeentelijke portefeuillehouders, gemeentesecretarissen en ambtelijke deskundigen. Hieronder wordt ingegaan op de heldere en evenwichtige rolverdeling.

Colleges vormen het bestuur van Regio Stedendriehoek

De GR is een bestuurlijke verantwoordelijkheid van colleges. Zij benutten Regio Stedendriehoek voor ontmoeting, uitwisseling en afstemming. Dat was de afgelopen jaren ook al gebruikelijk. Die situatie wordt nu geformaliseerd in de nieuwe GR, die wordt omgezet naar een zogeheten collegesamenwerking. Dat betekent dat de burgemeester als afzonderlijk bestuursorgaan geen deelnemer meer is: in de gemeenschappelijke regeling staan dus geen afzonderlijke burgemeesterstaken of bevoegdheden. Om dezelfde reden zijn de raden ook geen deelnemer meer aan de gemeenschappelijke regeling: Regio Stedendriehoek oefent dus geen bevoegdheden of taken uit van de raden.

Toch versterkt de nieuwe GR de positie van de raden. Er staan bijvoorbeeld extra mogelijkheden in voor het uitbrengen van zienswijzen. En er is mogelijkheid voor een nieuwe regionale adviescommissie.

Balans in het bestuur

In de nieuwe GR moet het mogelijk zijn voor de colleges om effectief en doelmatig de samenwerking te verzorgen. Daarom verminderen we het aantal leden van het algemeen en van het dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur (AB, voorheen regiораad) telt voortaan 8 leden (uit ieder college 1 lid), en het dagelijks bestuur (DB) telt er 3. De voorzitter van het DB blijft afkomstig uit het AB, dat geldt ook voor de andere leden van het DB.

De besluitvorming door Regio Stedendriehoek blijft bij het AB, waarin dus alle colleges zijn vertegenwoordigd. De stemverhoudingen zijn straks als volgt: iedere gemeente beschikt over één stem. Voor besluiten die leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage, blijft de huidige bepaling evenwel van kracht: daarvoor is een meerderheid van 2/3 van de uitgebrachte stemmen vereist. De regels voor het wijzigen van de GR veranderen ook niet: daarvoor blijft de instemming vereist van tenminste 5 gemeenten, die samen tenminste $\frac{3}{4}$ van de inwoners vertegenwoordigen.

Dat is de formele regeling. In de praktijk zal het AB zoveel als mogelijk besluiten op basis van consensus en unanimiteit. Dat was de afgelopen jaren al de praktijk. Deze wijze van samenwerken heet ook wel partnerschap op basis van vertrouwen. Het vraagt een goed oog, steeds weer, voor het proces, voor elkaars belangen en voor de onderlinge relaties. Daarom wordt in de GR niet voorgeschreven welke gemeenten de voorzitter en de overige leden van het dagelijks bestuur 'leveren': het wordt aan het AB (waarin dus alle colleges zijn vertegenwoordigd) overgelaten om uit zijn midden die bestuurders aan te wijzen. Omwille van een evenwichtige samenstelling, geldt als leidraad dat tenminste één van de leden van het DB is afkomstig uit de gemeente Apeldoorn, Deventer of Zutphen, en tenminste één van de leden van het dagelijks bestuur afkomstig is uit de overige gemeenten Brummen, Epe, Heerde, Lochem of Voorst.

De bevoegdheden van het DB blijven beperkt tot de wettelijke taken: het bereidt de vergaderingen van het algemeen bestuur voor (in die zin fungeert het DB als een 'agendacommissie'), voert de besluiten van het AB uit, verzorgt de wettelijke voorgeschreven processen in de richting van de gemeenteraden (zoals het 'ophalen' van zienswijzen bij de ontwerpbegroting) en is verantwoordelijk voor de ambtelijke organisatie van de Stedendriehoek.

Gemeentelijke afstemming

De afgelopen periode is ook weer het belang gebleken van de goede aansluiting van de samenwerking op de gemeentelijke organisaties: inhoudelijk en procedureel, 'aan de voorkant' en ook 'aan de achterkant' voor de uitvoering en uitwerking. Het overleg van gemeentesecretarissen (GSO) krijgt daarom eveneens een formele vermelding in de gemeenschappelijke regeling; taken en werkwijze zullen later door het algemeen bestuur worden vastgesteld, uiteraard in overleg met de secretarissen. Ook zal bij die gelegenheid nader worden ingegaan op de plaats van ook andere ambtelijke bijeenkomsten, zoals het huidige overleg van strategen.

De nieuwe Wgr en de gemeenteraad

De nieuwe instrumenten voor grip en controle, die de herziening van de Wgr biedt, zijn in enkele sessies met raadsleden verkend en besproken. Dit leidde tot diverse concrete suggesties die in de GR zijn verwerkt (en die hieronder worden toegelicht). De aanwezige raadsleden plaatsten ook een belangrijke kanttekening bij het ruime, nieuwe instrumentarium van de Wgr: elke gemeente is actief in een groot aantal samenwerkingsverbanden, en raadsleden moeten de aandacht nu eenmaal verdelen. Democratische betrokkenheid is niet alleen een kwestie van het inzetten van formele mogelijkheden, maar ook van tijd, kennis en betrokkenheid. Ook in dat opzicht moest er een praktische balans worden gezocht. Hieronder lopen we de nieuwe mogelijkheden van de Wgr stap voor stap door en geven we aan welke keuze door raadsleden is gemaakt.

De regionale adviescommissie

Het was in veel regio's al goed gebruik, maar nu biedt de Wgr de formele mogelijkheid om een regionale adviescommissie van raadsleden in het leven te roepen. Tijdens de raadsessies bleek er veel steun voor deze mogelijkheid. Er zijn een paar aandachtspunten:

- De commissie is bedoeld als adviescommissie voor het algemeen bestuur. Maar de commissie kan ook worden benut in de richting van de gemeenteraden, bijvoorbeeld voor het inhoudelijke of procedureel afstemmen van zienswijzen.
- De commissie mag echter niet een zienswijze uitbrengen in plaats van de raden: die bevoegdheid blijft in handen van de raden en zij kunnen deze bevoegdheid niet overdragen.
- De commissie komt er alleen op voorstel van de gemeenteraden gezamenlijk: alle raden moeten dit voorstel steunen. (Maar een raad mag ook besluiten zelf geen lid voor de commissie aan te wijzen.) Om deze suggestie te kunnen realiseren, is het van belang dat iedere raad dit voorstel richt tot de Regioraad.
- Taken, bevoegdheden, samenstelling, werkwijze e.d.: dat moet door het algemeen bestuur worden geregeld. Dat maakt daartoe eerst een voorstel, waarop alle raden hun eventuele wensen of bedenkingen kunnen geven. Daarna volgt de installatie van de commissie.

Formeel zullen alle raden gezamenlijk eerst de komst van een regionale adviescommissie voor Regio Stedendriehoek moeten voorstellen. Parallel aan het wijzigingsproces van de GR, hebben raadsleden in sessies de eerste ideeën al uitgewisseld over de werkzaamheden van zo'n adviescommissie, zodat het bestuur van Regio Stedendriehoek de commissie hopelijk al snel in 2024 kan installeren.

Termijnen voor kadernota, ontwerp-jaarverslag en ontwerpbegroting.

De nieuwe Wgr verruimt de termijnen voor het aanbieden van het jaarverslag voor het afronden van het begrotingsproces. Er is vooral een ruimere periode mogelijk voor de begroting (tot kort na de zomer): daarmee heeft de raad ook langer de tijd voor het uitbrengen van een zienswijze. We kiezen ervoor de termijnen aan te houden, deze zijn als volgt:

- Uiterlijk 15 december stuurt het dagelijks bestuur de kaderbief aan de raden (die hierover een zienswijze kunnen uitbrengen).
- Uiterlijk 30 april ontvangen de raden de ontwerpbegroting, en zij kunnen hierop een zienswijze uitbrengen; het algemeen bestuur stelt de begroting uiterlijk kort na de zomer vast.

Deze termijnen zijn bedoeld om gemeenteraden optimaal in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de financiële gang van zaken met betrekking tot de gemeentelijke bijdrage. Om die reden kiezen we ervoor de termijnen zoals genoemd in de Wgr, aan te houden.

Extra zienswijzen

Behalve de wettelijke mogelijkheid voor het uitbrengen van een zienswijze op de ontwerpbegroting, biedt de nieuwe Wgr de mogelijkheid tot het uitbrengen van extra zienswijzen. Dit kan bijvoorbeeld handig zijn bij grote besluiten die veel impact hebben op de regio. Het voorstel is om deze extra mogelijkheid in ieder geval te benutten bij de Meerjarige Kadernota en bij de Strategische Visie van Regio Stedendriehoek, die eens in de zoveel jaar opnieuw geformuleerd gaat worden, en bij eventuele tussentijdse aanpassingen en voortgangsrapportages van deze visie. Deze voortgangsrapportages worden aangevuld met data vanuit de nieuwe monitoringsinstrumenten waaraan door de Regio Stedendriehoek wordt gewerkt, voor bijvoorbeeld monitoring op de voortgang van de uitvoeringsagenda. De regionale adviescommissie zou ook een rol kunnen vervullen bij de stroomlijning van de zienswijzen, procedureel en ook inhoudelijk. Overigens kan het bestuur van Regio Stedendriehoek altijd tussendoor besluiten om een extra zienswijze bij de raden op te halen, op eigen initiatief of daartoe opgeroepen door colleges, raden of de regionale adviescommissie.

De nieuwe zienswijzen zijn geen vrijblijvend instrument voor het bestuur. Artikel 10, zesde lid Wgr schrijft voor: "Voorafgaande aan het nemen van het besluit waarover de zienswijze gegeven is stelt het dagelijks bestuur (...) de raden van de deelnemende gemeenten en (...) het algemeen

bestuur (...) schriftelijk en gemotiveerd in kennis van het oordeel over de zienswijze (...) alsmede van de eventuele conclusies die het daaraan verbindt." Met andere woorden: de raad wordt goed op de hoogte gehouden. Hij kan bovendien zijn wensen en bedenkingen over het standpunt van het dagelijks bestuur 'meegeven' aan het eigen college, voorafgaand aan het besluit door het algemeen bestuur.

Participatie

De Wgr schrijft voor om in de tekst van de GR aandacht te besteden aan participatie. Hiermee wordt het mogelijk om inwoners en belanghebbenden op regionaal niveau te betrekken bij beleidsontwikkeling, uitvoering en evaluatie. Daarmee wil de wetgever niet zo zeer gemeenteraden ondersteunen (de 'representatieve' democratie), maar ook ruimte geven aan nieuwe vormen van 'directe' democratie. Tijdens de bijeenkomsten met raadsleden is uitvoerig bij dit thema stil gestaan. Het uitgangspunt is dat regionale participatie zinvol is wanneer een regio over verordenende bevoegdheden beschikt die de raden aan de regio hebben overgedragen. Dan is het logisch dat de participatie ook op regionaal niveau plaatsvindt. Dat is in Regio Stedendriehoek echter niet het geval.

Het kan alsnog nuttig zijn om een vraagstuk in bredere kring te bespreken, ook al gaat het formeel niet om eigen regionaal beleid. Een nadeel is echter, dat regionale participatie ten koste kan gaan van het rechtstreeks contact tussen de afzonderlijke gemeenteraad en 'zijn' inwoners en belanghebbenden. Ook zou regionale participatie in theorie de lokale zienswijzen, die raden zelf al uitbrengen, kunnen doorkruisen. Er is ook dan ook iets te zeggen voor lokale, gemeentelijke participatie waarna de raad desgewenst het resultaat kan 'meenemen' in zijn zienswijzen in de richting van het bestuur van stedendriehoek. Over enige tijd zal een aanpassing van de Gemeentewet dit ook formeel mogelijk gaan maken.

Tijdens de raadsessie is de volgende oplossing naar voren gekomen: het algemeen bestuur zal later een participatienota opstellen, waarin de kaders voor regionale participatie verder worden uitgewerkt, ook in relatie met de lokale, gemeentelijke zienswijzen. Die nota biedt helderheid over het type besluiten dat zich voor regionale participatie leent. In overeenstemming met de kaders uit deze nota, zal vervolgens ieder besluit van het algemeen bestuur een (korte) participatieparagraaf gaan bevatten.

Evaluatie

De nieuwe Wgr schrijft ook voor dat in iedere GR aandacht wordt besteed aan een evaluatie. Gemeenten kunnen echter ook in de tekst opnemen dat er *niet* zal worden geëvalueerd. Dat leek de raadsleden tijdens de raadsessies geen goed idee en dat geldt ook voor de gemeentesecretarissen en het DB. De wens is dat de regeling tenminste eens in de vier jaar wordt geëvalueerd. Het exacte moment, de procedure, de vraagstelling en de personen en organisaties die bij de evaluatie worden betrokken: dat alles wordt overgelaten aan het algemeen bestuur. Ook op dit punt kan de regionale adviescommissie een rol gaan vervullen, zowel bij de opzet van de evaluatie als bij het leveren van een inhoudelijke bijdrage.

Actieve informatieplicht

Er is nu ook een wettelijke 'actieve' informatieplicht voor het bestuur van Regio Stedendriehoek in de richting van de gemeenteraden. Dat dwingt het bestuur om zich steeds weer de vraag te stellen: wat hebben raadsleden concreet nodig, om hun kaderstellende en controlerende rol goed uit te kunnen oefenen? Sinds het dualisme hadden de colleges deze plicht al ten opzichte van de gemeenteraden. De Wgr bevat nu ook deze opdracht voor het regionale bestuur. Een bijkomend voordeel is, dat langs deze weg alle gemeenteraden gelijktijdig over dezelfde informatie komen te beschikken. Dat zal ook de eventuele afstemming van de afzonderlijke zienswijzen kunnen vereenvoudigen, al of niet met tussenkomst van de regionale adviescommissie.

In de GR wordt concreet opgenomen dat het AB een actief informatiebeleid voert naar de gemeenteraden en dat het bestuur de raden de openbare stukken (waaronder de besluitenlijsten)

toestuurt. Deze besluitenlijsten voorzien we van achtergrondinformatie. Zo stellen we raadsleden goed in staat zich een oordeel te vormen. Die informatie kunnen zij vervolgens ook benutten voor de al bestaande (wettelijke) mogelijkheden om het bestuur vragen te stellen of om instructies en wensen mee te geven aan het eigen college.

Afspraken over uittreding

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat een gemeente de samenwerking wil stopzetten: juist met deze nieuwe GR kan de samenwerking een volgende fase ingaan waarin gemeenten de handen ineenslaan voor het oplossen van maatschappelijke opgaven, met een goed oog voor ieders belangen en ook met een duidelijke rolverdeling tussen de raden en colleges.

Mocht de situatie zich toch voordoen, dan staat in de ontwerpregeling beschreven hoe dit in zijn werk gaat. Het gaat hierbij niet alleen over de procedure, maar ook over exacte kostprijs, zowel voor de vertrekkende als voor de achterblijvende gemeenten. Dat is in de tekst als volgt verwerkt: 'twee jaar voorafgaand aan een uittreding maakt het betreffende college zijn voornemen daartoe kenbaar. De betreffende gemeente betaalt, na de uittreding, nog tweemaal een bijdrage: eerst 80% en vervolgens 60% van de bijdrage tijdens het laatste jaar van deelname. Daarmee hebben de achterblijvende gemeenten en Regio Stedendriehoek voldoende tijd om zich voor te bereiden, terwijl ook de vertrekkende gemeente kan becijferen wat de uittreding kost.' Verder is in de tekst opgenomen dat het algemeen bestuur de gevolgen van de uittreding inventariseert zodat alle betrokkenen zich in alle opzichten zo goed mogelijk kunnen voorbereiden.

Zie onderstaand de consequenties voor uittreding.

Verdere proces

Besluitvormingstraject wijziging Regeling Regio Stedendriehoek

Het algemeen bestuur van Regio Stedendriehoek biedt het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek en de toelichting (zoals vastgesteld in zijn vergadering (van 5 juli) aan de colleges en de burgemeesters van de deelnemende gemeenten aan voor het doorlopen van de volgende stappen.

Dat gebeurt met een aanbiedingsbrief van het dagelijks bestuur.

1. Elk college stelt het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek vast en verzoekt de raad over het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek een zienswijze aan het college naar voren te brengen, voor 1 november;
2. De raad besluit:
 - a. Kennis te nemen van het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek, zoals vastgesteld door het college;
 - b. Te besluiten (al of niet) een zienswijze bij het college naar voren te brengen op het ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek.
 - c. De Regioraad van de Regio Stedendriehoek voor te stellen een raadsadviescommissie in te stellen.
3. De colleges sturen de eventueel ontvangen zienswijze door naar de Regio Stedendriehoek, die in samenspraak met ambtelijke en bestuurlijke vertegenwoordigers van de gemeenten een nieuw (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek zal opstellen met inachtneming van de zienswijzen, dat wordt vastgesteld door het algemeen bestuur, waarna het dagelijks bestuur het (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek zendt naar de colleges.
4. Het college besluit:
 - a. Het (definitief) ontwerp van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek vast te stellen;

- b. De raad te verzoeken toestemming te verlenen om de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek conform het (definitief) ontwerp vast te stellen
5. De burgemeester besluit:
 - a. Met inachtneming van artikel 1 van de Wgr voornemens te zijn om uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek;
 - b. De raad te verzoeken om toestemming om uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek.
6. De raad besluit:
 - a. Uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek met ingang van de dag na bekendmaking van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek (dat besluit dient in het Gemeenteblad bekend gemaakt te worden);
 - b. De burgemeester toestemming te verlenen om uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek, met ingang van de datum van de dag na bekendmaking van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek;
 - c. Het college toestemming te verlenen om de gewijzigde tekst van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek vast te stellen overeenkomstig het (definitief) ontwerp.
7. De burgemeester besluit:

Uit te treden uit de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek. (Dient in het Gemeenteblad bekend gemaakt te worden)
8. Het college besluit:

De wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek vast te stellen. (Het college van Apeldoorn maakt de gemeenschappelijke regeling bekend (zie onderstaand) en stuurt deze naar gedeputeerde staten.)
- i. Bekendmaking 1: Besluit college moet bekend worden gemaakt (artikel 3:40 Awb) in het Gemeenteblad (artikel 3:42 Awb jo. artikel 6 Bekendmakingswet)
- ii. Bekendmaking 2: Na besluitvorming door alle colleges: bekendmaking in Gemeenteblad van de plaats van vestiging, i.c. Apeldoorn

Consequenties voor uittreding

Financiële Consequenties bij uittreden van een gemeente

Begroting 2024 3.917.100

Afname Budget	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+2	Jaar T+3	Jaar T+3
		80%	afname	80%	afname	0%	afname
Apeldoorn	1.449.503	1.159.602	7,40%	869.702	14,80%	-	37,00%
Brummen	182.839	146.271	0,93%	109.703	1,87%	-	4,67%
Deventer	888.077	710.461	4,53%	532.846	9,07%	-	22,67%
Epe	291.080	232.864	1,49%	174.648	2,97%	-	7,43%
Heerde	166.087	132.869	0,85%	99.652	1,70%	-	4,24%
Lochem	298.187	238.550	1,52%	178.912	3,04%	-	7,61%
Voorst	218.321	174.657	1,11%	130.993	2,23%	-	5,57%
Zulphen	423.006	338.405	2,16%	253.804	4,32%	-	10,80%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners dec 2022 CB3)	Jaar T	80%	80%	0%
	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3	
Apeldoorn	1.449.503	1.159.602	869.702	-
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.627.199	3.337.299	2.467.597
Resteert		92,60%	85,20%	63,00%
Afname Budget		7,40%	14,80%	37,00%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners dec 2022 CB3)	Jaar T	80%	80%	0%
	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3	
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	146.271	109.703	0
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.880.532	3.843.964	3.734.261
Resteert		99,07%	98,13%	95,33%
Afname Budget		0,93%	1,87%	4,67%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners dec 2022 CB3)	Jaar T	80%	80%	0%
	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3	
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	710.461	532.846	-
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.739.485	3.561.859	3.029.023
Resteert		95,47%	90,93%	77,33%
Afname Budget		4,53%	9,07%	22,67%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners dec 2022 CB3)	Jaar T	80%	80%	0%
	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3	
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	232.864	174.648	-
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.858.884	3.800.668	3.626.020
Resteert		98,51%	97,03%	92,57%
Afname Budget		1,49%	2,97%	7,43%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners deo 2022 CB3)		80%	80%	0%
	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	132.869	99.652	-
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.883.883	3.850.665	3.751.013
Resteert		99,15%	98,30%	95,76%
Afname Budget		0,85%	1,70%	4,24%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners deo 2022 CB3)		80%	80%	0%
	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	238.550	178.912	-
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.857.463	3.797.825	3.618.913
Resteert		98,48%	96,96%	92,39%
Afname Budget		1,52%	3,04%	7,61%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners deo 2022 CB3)		80%	80%	0%
	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	174.657	130.993	-
Zulphen	423.006	423.006	423.006	423.006
Totaal	3.917.100	3.873.436	3.829.772	3.698.779
Resteert		98,89%	97,77%	94,43%
Afname Budget		1,11%	2,23%	5,57%

Bijdrage per gemeente (o.b.v. inwoners deo 2022 CB3)		80%	80%	0%
	Jaar T	Jaar T+1	Jaar T+2	Jaar T+3
Apeldoorn	1.449.503	1.449.503	1.449.503	1.449.503
Brummen	182.839	182.839	182.839	182.839
Deventer	888.077	888.077	888.077	888.077
Epe	291.080	291.080	291.080	291.080
Heerde	166.087	166.087	166.087	166.087
Lochem	298.187	298.187	298.187	298.187
Voorst	218.321	218.321	218.321	218.321
Zulphen	423.006	338.405	253.804	-
Totaal	3.917.100	3.832.499	3.747.898	3.494.094
Resteert		97,84%	95,68%	89,20%
Afname Budget		2,16%	4,32%	10,80%